

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 26-27 lutego 2018 na kierunku

wzornictwo

prowadzonym na Wydziale Projektowym
Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	3
1.2. Informacja o procesie oceny	3
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	4
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	5
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	6
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	6
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	11
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	20
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	20
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	28
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	28
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	33
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	39
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	39
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	43
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	43
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	46
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Głowacki

członkowie:

1. prof. dr hab. Elżbieta Pakuła-Kwak, ekspert PKA
2. dr hab. Marek Średniawa, ekspert PKA
3. dr Grzegorz Zgraja, ekspert międzynarodowy PKA
4. mgr Paweł Kornacki, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
5. Olga Janiszewska, ekspert PKA z grona studentów
6. mgr Grzegorz Kołodziej, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku wzornictwo prowadzonym na Wydziale Projektowym Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2011 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego a także studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

1. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	wzornictwo	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego i drugiego stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar sztuki	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina sztuk plastycznych, dyscyplina artystyczna sztuki projektowe	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia pierwszego stopnia: 7 semestrów/ 210 punktów ECTS studia drugiego stopnia: 4 semestry/ 120 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	studia pierwszego stopnia: - projektowanie form przemysłowych - projektowanie komunikacji wizualnej	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	studia pierwszego stopnia: licencjat studia drugiego stopnia: magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	17 nauczycieli akademickich zarówno na poziomie studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	studia pierwszego stopnia – 75 studia drugiego stopnia - 40	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	studia pierwszego stopnia – 2675 godzin studia drugiego stopnia – 1920 godzin	

2. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium1.Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	Wyróżniająca
Kryterium2.Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium3.Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium4.Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium5.Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium6.Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium7.Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium8.Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Misja ASP w Katowicach (Uchwała Senatu nr 13/2012 z dnia 09.03.2012) zakłada uwzględnienie potrzeb i oczekiwań rynku oraz społeczeństwa w koncepcji kształcenia studentów. Strategia (Uchwała Senatu nr 16/2016 z dnia 27.06.2016), będąca dokumentem polityki rozwoju Uczelni, koncentruje się między innymi na rozwoju Akademii „jako instytucji kultury oraz wiodącego ośrodka opiniotwórczego w zakresie sztuki i dizajnu”. Strategia Wydziału Projektowego (Uchwała Rady Wydziału nr 13/2014 z dnia 28.04.2014) koncentruje się na budowaniu znaczącej pozycji uczelni jako ośrodka projektowego i naukowo badawczego (jest to obszar wskazany dla celów naukowych). Obszarem wskazanym dla celów dydaktycznych jest zapewnienie najwyższej jakości kształcenia i optymalnej infrastruktury dla realizacji związanych z tym zadań. Analiza raportu samooceny oraz informacji zebranych w trakcie wizytacji pozwala na stwierdzenie całkowitej zgodności koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku z wyżej przywołanymi dokumentami. Plany rozwoju koncepcji kształcenia są podporządkowane strategii rozwoju zarówno Uczelni jak i Wydziału.

Na szczególną uwagę zasługuje ponadprzeciętna aktywność, praktycznie całej kadry kierunku, w doskonaleniu koncepcji kształcenia. Kontakty, zarówno w ramach instytucjonalnych jak i prywatnych, zawodowych, opisane szczegółowo w kryterium 5 i kryterium 6, powodują stałą ocenę, porównywanie i analizę koncepcji kształcenia na kierunku z koncepcją kształcenia na analogicznych kierunkach w kraju i poza granicami. Kadra Wydziału wypracowała szczególną metodę oceny poszukiwania kierunków możliwego rozwoju koncepcji kształcenia oraz modyfikowania tej koncepcji w oparciu o najnowsze koncepcje kształcenia i postęp w dyscyplinie sztuki projektowej. Wspomniana metoda polega na przeprowadzaniu warsztatów związanych z rozważaną tematyką. W warsztatach biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra, studenci), interesariusze zewnętrzni oraz zaproszeni goście (uznani specjaliści w danym obszarze w kraju i poza granicami). Przykłady warsztatów. Warsztaty „Program kształcenia a wartości dla kierunków wzornictwo i projektowanie graficzne prowadzonych na Wydziale projektowym”. Celem warsztatów (odbyły się 12.02.2018) była „prezentacja wartości stanowiących podstawę Strategii Wydziału oraz omówienie ich w kontekście programu kształcenia”. W warsztatach wzięli

udział promotorzy prac dyplomowych oraz kierownicy pracowni. W rezultacie określono różnice i podobieństwa pomiędzy pracami dyplomowymi na różnym poziomie studiów w kontekście przyjętych wartości oraz określono wytyczne dla magisterskich prac dyplomowych. Warsztaty „Sylwetka absolwenta oraz podstawowe założenia programu kształcenia studiów II stopnia dla kierunków wzornictwo i projektowanie graficzne”. Celem warsztatów (odbyły się 16-17.02.2018) było „wypracowanie koncepcji programu kształcenia dla studiów II stopnia wraz z sylwetką absolwenta”. W warsztatach wzięły udział osoby zarządzające wydziałem, kierownicy katedr, opiekunowie planowanych kursów ścieżki anglojęzycznej, przedstawiciel instytucji wsparcia (Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości, Śląski Klaster Dizajnu), reprezentanci studentów i zawodowo czynnych absolwentów. Rezultatem warsztatów był raport zawierający założenia programowe dotyczące koncepcji kształcenia.

Przedstawione wyżej przykłady (w okresie ostatnich ośmiu miesięcy odbyło się dziewięć tego typu wydarzeń – warsztatów, wizyt studyjnych, szkoleń – poświęconych strategii rozwoju wydziału i programu studiów, a w tym koncepcji kształcenia) wskazują na to, że na Wydziale prowadzący wizytowany kierunek wypracowana została efektywna metoda zarówno oceny jak i budowania planów rozwoju koncepcji kształcenia. Pozwala to jednostce prowadzącej wizytowany kierunek na stałe monitorowanie (w celu wprowadzenia ewentualnych koniecznych zmian w koncepcji kształcenia) rynku pracy, postępujących zmian społeczno-gospodarczych, wzorców i doświadczeń krajowych i międzynarodowych.

Analiza informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wskazuje na faktyczny, znaczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie ustalania koncepcji kształcenia na kierunku.

Pierwotnie przyjęta koncepcja kształcenia charakterystyczna dla wydziałów projektowych polskich uczelni artystycznych (Akademia Katowicka do roku 2001 była filią Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie) została przetworzona, wzbogacona i dostosowana do strategii rozwoju uczelni i wydziału. W raporcie samooceny wskazano cechy wyróżniające koncepcję kształcenia na wizytowanym kierunku. Analiza dołączonych do raportu samooceny i przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów, a także informacji zebranych w trakcie wizytacji pozwala potwierdzić te cechy. Najważniejsze z nich to: ciągły proces wprowadzania do programu kształcenia aktualnej wiedzy, doświadczeń ekspertów i praktyków; daleko idąca indywidualizacja procesu kształcenia poprzez możliwość wyboru przedmiotów z oferty całej Uczelni oraz bieżące dostosowywanie tematów prac projektowych realizowanych w ramach pracowni do aktualnych potrzeb (rynkowych, społecznych, regionalnych).

Zwraca uwagę jeszcze jedna, niewymieniona przez autorów raportu samooceny, cecha. Wizytowany kierunek jest prowadzony jako kierunek o profilu ogólnoakademickim. Jednostka spełnia wszystkie warunki, żeby prowadzić kierunek o takim profilu. Równocześnie współpraca z podmiotami zewnętrznymi pozwala studentom na wykształcenie i praktyczne sprawdzanie swoich kompetencji zawodowych. W trakcie rozmów z kadrami ujawnił się charakterystyczny sposób rozumienia pracy projektowej jako połączenie

prowadzenia badań z praktyką zawodową. Według tej koncepcji każdy realizowany proces projektowy zawiera w sobie element badań. Należy również podkreślić, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi ma charakter zarówno badawczy jak i aplikacyjny (projektowy).

1.2.

Wydział Projektowy prowadzący wizytowany kierunek jest wiodącym ośrodkiem naukowym. W ocenie parametrycznej za okres 2013-2016 uzyskał, w grupie nauk o sztuce i twórczości artystycznej, kategorię A+. Badania prowadzone na Wydziale w przeważającej większości realizowane są w ramach dyscypliny sztuki projektowej, do której odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia. W latach 2013 – 2017 pracownicy naukowo dydaktyczni prowadzili 30 programów badawczych w ramach działalności statutowej oraz 5 finansowanych z innych źródeł. Na uwagę zasługuje różnorodność prowadzonych badań i ich osadzenie w obszarze rzeczywistych potrzeb (na przykład społecznych – projekt „Design Silesia”). W prowadzonych projektach badawczych uczestniczą studenci co umożliwia im osiąganie efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań i pracy twórczej w dyscyplinie sztuki projektowej oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Dobrym i charakterystycznym przykładem powiązania prowadzonych badań z koncepcją kształcenia i programem studiów jest projekt „Design Silesia”. Celem projektu było „szerzenie idei designu w odniesieniu do procesów społecznych, zachęcanie do wdrażania innowacji poprzez design w kooperacji z projektantami, przedsiębiorcami, samorządami oraz środowiskiem akademicko – naukowym”. Liderem projektu był Urząd Marszałkowski województwa śląskiego, a partnerami: ASP w Katowicach, instytucja kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris, Politechnika Śląska i Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości. W warsztatach badawczych mających na celu identyfikację potrzeb mieszkańców dzielnicy Bobrek w Bytomiu, realizowanych w ramach projektu, brali udział studenci. Doświadczenia zebrane w trakcie realizacji programu badawczego miały bezpośredni wpływ na zmianę programu kształcenia i utworzenie pracowni komunikacji społecznej. W ramach programu realizowanego w pracowni studenci różnymi metodami badań określają potrzeby społeczne i przekształcają wyniki badań w propozycje projektowe zaspokajające zdefiniowane potrzeby. Doświadczenia te mają wpływ na opisaną wyżej koncepcję realizacji procesu projektowego (zawierającego element badań), która leży u podstaw aktualnie identyfikowanej koncepcji kształcenia na kierunku.

Konsekwencją rozszerzenia obszaru badań i programu studiów (komunikacja społeczna) był udział w międzynarodowym projekcie „Dizajn na pograniczu. Re-kreacja miast na pograniczu polsko-czeskim”, w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej 2007-2013 Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska.

W podobny sposób, w większym lub mniejszym zakresie, wpleciona jest w program kształcenia zdecydowana większość (prawie wszystkie) realizowanych na Wydziale programów badawczych.

1.3.

Efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku stanowią spójny zbiór opisów dotyczących zasobu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wewnętrzna spójność polega na tym, że zdefiniowane efekty kształcenia bardzo dobrze i w wyczerpujący sposób opisują pożądane kompetencje projektanta wzornictwa. Efekty kierunkowe są również spójne z efektami kształcenia określonymi dla obszaru kształcenia w zakresie sztuki (określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego) dla poziomu studiów I stopnia i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Na szczególną uwagę zasługuje logiczne powiązanie efektów kształcenia dla obu poziomów studiów (opis obszaru pogłębienia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie studiów II stopnia).

Do raportu samooceny dołączono opis kierunkowych efektów kształcenia i karty przedmiotów zawierające szczegółowe efekty kształcenia określone dla przedmiotów. Analiza relacji pomiędzy przyjętymi dla wizytowanego kierunku i szczegółowymi, zdefiniowanymi dla zajęć (w tym również dla praktyk) tworzących program studiów, efektami kształcenia wskazuje na ich wzajemną spójność (co zostało poniżej pokazane na przykładzie). Należy zwrócić szczególną uwagę na to, że dokumentacja programu kształcenia została sporządzona w czytelny i logiczny sposób, co bardzo ułatwia dokonywanie analiz (z dużą dozą prawdopodobieństwa można przyjąć, że jest traktowana jako faktyczne narzędzie do zarządzania programem kształcenia, a nie jako wymagana formalnie dokumentacja).

W raporcie samooceny wskazano kluczowe efekty kształcenia. Wśród nich znajdują się między innymi: (z zakresu wiedzy) „absolwent zna pogłębione zasady i metody prowadzenia procesu projektowego”; (z zakresu umiejętności) „potrafi przeprowadzać pogłębioną analizę procesu użytkowego i potrzeb użytkownika, dobierać odpowiednie metody badawcze w procesie projektowania na każdym etapie”. Wymienione (przykładowe) kluczowe efekty kształcenia związane z pogłębioną wiedzą oraz umiejętnościami badawczymi (projektowymi – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym Art.2.1. „Użyte w ustawie określenia oznaczają: ... 30) nauka i badania naukowe – także odpowiednio – sztukę i twórczość artystyczną” – w dyscyplinie sztuki projektowe twórczością jest projektowanie) znajdują swoje odzwierciedlenie w szczegółowych efektach kształcenia zdefiniowanych dla zajęć w pracowniach projektowych. Przykładowo, w karcie przedmiotu projektowanie produktu zapisany jest między innymi efekt kształcenia: „potrafi określić potrzeby informacyjne, źródła informacji, zaplanować i przeprowadzić proces badawczy i projektowy”. W karcie przedmiotu projektowanie komunikacji wizualnej: „wykazuje pogłębioną znajomość procedur projektowych”, „posiada wysoko rozwinięte umiejętności projektowe” oraz „potrafi dostrzec, opisać i zdefiniować kompleksowy problem projektowy”.

Efekty kształcenia, określone zarówno dla ocenianego kierunku jak i dla zajęć tworzących program studiów, są opisane w jasny i zrozumiały sposób. Analiza efektów kształcenia oraz metod sprawdzania stopnia ich osiągnięcia (opisane w kartach przedmiotów i w procedurze przeprowadzania egzaminów licencjackich i magisterskich) pozwala stwierdzić, że studenci

mają realną możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a przyjęte metody pozwalają sprawdzić stopień ich osiągnięcia. Kadra i infrastruktura jednostki oraz zaplanowany czas trwania studiów I i II stopnia, stwarzają w jednostce prowadzącej wizytowany kierunek studiów warunki, w których studenci potencjalnie mogą osiągnąć zakładane efekty kształcenia.

W zbiorze efektów kształcenia uwzględniono efekt w zakresie znajomości języka obcego – K_U14: „trafnie dobiera określenia, buduje zrozumiałą i poprawną gramatycznie wypowiedź w języku obcym”. Do przedmiotu „język angielski” przyporządkowano również efekt K_K03: „odznacza się wysoką kulturą osobistą, wyraża swoje myśli w zrozumiałym, uporządkowany sposób, reaguje na uwagi, wykazuje się elastycznością”. W karcie przedmiotu zapisano efekt szczegółowy: „zna język w stopniu wystarczającym do porozumiewania się w zakresie ogólnym oraz tematyki związanej z problematyką kierunku studiów i zagadnień z nią związanych”.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Projektowy ASP w Katowicach jest znaczącym ośrodkiem designu w Polsce. Ta wypracowana pozycja, organizacja zdarzeń (sympozja, konferencje, warsztaty, wystawy) oraz udział kadry w krajowych i międzynarodowych wydarzeniach sprzyja wymianie myśli i doświadczeń dotyczących koncepcji kształcenia. Szeroko i na różnych płaszczyznach prowadzony dialog interesariuszy wewnętrznych (kadra, studenci) i zewnętrznych (absolwenci, pracodawcy, przedstawiciele instytucji, przedstawiciele uczelni prowadzących kierunki projektowe) zapewnia (przy umiejętnym zarządzaniu pozyskiwanymi informacjami) nowoczesną, wysokiej jakości koncepcję kształcenia.

Wydział prowadzący wizytowany kierunek w ocenie parametrycznej za okres 2013-2016 uzyskał, w grupie nauk o sztuce i twórczości artystycznej, kategorię A+. Wyniki prowadzonych programów badawczych w dyscyplinie sztuki projektowej są bezpośrednio wykorzystywane w programie i procesie kształcenia. Mają też znaczący wpływ na koncepcję kształcenia.

Efekty kształcenia, określone zarówno dla ocenianego kierunku jak i dla zajęć tworzących program studiów, opisane w jasny i zrozumiały sposób, tworzą spójny i logicznie uporządkowany zbiór. Są również spójne z efektami kształcenia określonymi dla obszaru kształcenia w zakresie oraz adekwatne do poziomu (I i II stopień) i profilu ogólnoakademickiego studiów prowadzonych na wizytowanym kierunku.

Najważniejsze przesłanki, które złożyły się na ocenę kryterium (oprócz opisanych powyżej) to: wykształcone i sprawnie funkcjonujące mechanizmy wprowadzania do programu kształcenia aktualnej wiedzy, doświadczeń ekspertów i praktyków; daleko idąca indywidualizacja procesu kształcenia (między innymi możliwość wyboru przedmiotów z oferty całej Uczelni); bieżące dostosowywanie tematów prac projektowych realizowanych w ramach pracowni do aktualnych potrzeb (rynkowych, społecznych, regionalnych) oraz

spójność koncepcji kształcenia (a w szczególności efektów kształcenia) z działalnością badawczą i twórczą (w zakresie dyscypliny sztuki projektowej) prowadzoną przez jednostkę.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką jest wypracowana efektywna metoda doskonalenia procesu kształcenia polegająca na przeprowadzaniu warsztatów poświęconych rozpatrywaniu zagadnieniu (potencjalnie mogącemu mieć wpływ na koncepcję kształcenia). W warsztatach biorą udział interesariusze wewnątrzni i zewnątrzni. Pozwala to jednostce prowadzącej wizytowany kierunek na stałe monitorowanie (w celu wprowadzenia ewentualnych koniecznych zmian w koncepcji kształcenia) rynku pracy, postępujących zmian społeczno-gospodarczych, wzorców i doświadczeń krajowych i międzynarodowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Do raportu samooceny dołączono plany studiów na poziomie I stopnia i na poziomie II stopnia obowiązujące od roku akademickiego 2017/2018, zatwierdzone przez Radę Wydziału 27.09.2017 roku. Wyodrębnionymi jednostkami dydaktycznymi w ramach planów studiów są przedmioty.

Plan studiów na poziomie I stopnia obejmuje 3210 godzin zajęć dydaktycznych. Całkowity nakład pracy studentów wyrażony w ECTS wynosi 210 punktów, w tym w pracy z nauczycielem akademickim od 51% do 61% liczby punktów (w zależności od przyjętego obciążenia odpowiadającego 1 punktowi ECTS – 25-30 h). Przy czym na godziny pracy z nauczycielem akademickim składają się zajęcia ujęte w planie. Plan studiów zawiera zajęcia związane z prowadzoną przez Wydział działalnością badawczą/artystyczną w dyscyplinie sztuki projektowej, realizowane w wymiarze 162 punktów ECTS co stanowi 77% całkowitej liczby punktów ECTS. W planie studiów przewidziano przedmioty do wyboru w wymiarze 90 punktów ECTS (43% ogólnej liczby punktów); lektorat języka angielskiego; wychowanie fizyczne. Przewidziano również zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych w wymiarze 38 punktów ECTS (18% ogólnej liczby punktów).

Plan studiów na poziomie II stopnia obejmuje 1800 godzin zajęć dydaktycznych. Całkowity nakład pracy studentów wyrażony w ECTS wynosi 120 punktów, w tym w pracy z nauczycielem akademickim od 50% do 60% liczby punktów (w zależności od przyjętego obciążenia odpowiadającego 1 punktowi ECTS – 25-30 h). Przy czym na godziny pracy

z nauczycielem akademickim składają się zajęcia ujęte w planie. Plan studiów zawiera zajęcia związane z prowadzoną przez Wydział działalnością badawczą/artystyczną w dyscyplinie sztuki projektowe, realizowane w wymiarze 94 ECTS co stanowi 78,3% całkowitej liczby punktów ECTS. W planie studiów przewidziano przedmioty do wyboru w wymiarze 67 punktów ECTS (56% ogólnej liczby punktów) oraz zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych w wymiarze 14 punktów ECTS (12% ogólnej liczby punktów).

Analiza informacji zawartych w kartach przedmiotów i planie studiów pozwala na stwierdzenie, że prawidłowo określono wymiar godzinowy oraz prawidłowo oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów. Powyższe stwierdzenie nie dotyczy praktyk co zostanie omówione w dalszej części. Sekwencja następujących po sobie przedmiotów tworzy logiczny ciąg zdarzeń prowadzących do osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów kształcenia.

Plan studiów prawidłowo, w odniesieniu do studiów na kierunku, którego efekty kształcenia odnoszą się do dyscypliny sztuki projektowe, określa proporcje wykładów (zajęć teoretycznych), zajęć z podstaw projektowania (w przypadku studiów I stopnia) i zajęć w pracowniach projektowych. Sekwencja zajęć związanych z teorią, podstawami projektowania i projektowaniem jest właściwa.

Informacje zawarte w kartach przedmiotów oraz zebrane w trakcie wizytacji (hospitacja zajęć) pozwalają stwierdzić, że zróżnicowanie i dobór form zajęć dydaktycznych jest dostosowane do profilu kształcenia, charakteru studiów (obszar kształcenia w zakresie sztuki) oraz zakładanych efektów kształcenia. W zajęciach, zwłaszcza w pracowniach projektowych, biorą udział mało liczne grupy studentów (od kilku do kilkunastu osób). Umożliwia to pracę w bezpośrednim ścisłym kontakcie z prowadzącym zajęcia. Sprzyja to również stosowaniu elastycznego podejścia do studentów i daleko idącej indywidualizacji ścieżki kształcenia, co ma szczególne znaczenie dla studentów niepełnosprawnych i studentów wymagających większego niż przeciętny nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Na wniosek studenta, którego niepełnosprawność uniemożliwia uczestniczenie w regularnych zajęciach dydaktycznych, wdraża się indywidualny system kształcenia, prowadzący do uzyskania takich samych efektów kształcenia jak u pozostałych studentów.

W pracowniach projektowych (zwłaszcza w trakcie realizacji prac dyplomowych) zajęcia mają charakter studiów indywidualnych. Prowadzący zajęcia rozmawiają z każdym studentem o realizowanych pracach z danego przedmiotu w obecności całej grupy. Nauczyciele akademicki zachęcają studentów do aktywnego udziału w zajęciach poprzez udział we wspólnej dyskusji nad omawianym zagadnieniem. Zwraca uwagę bardzo dobra atmosfera współpracy nauczycieli akademickich ze studentami. Studenci korzystają z konsultacji poza czasem zajęć, współpracują również z nauczycielami w trakcie organizacji konferencji, wystaw, warsztatów. Studenci mają możliwość indywidualizacji ścieżek kształcenia, zarówno na poziomie programu studiów (przedmioty do wyboru) jak i doboru szczegółowej tematyki zadań projektowych (w ramach określonych w opisie zadań etapowych). Indywidualne podejście prowadzących zajęcia

do studentów wpływa na możliwość stosowania elastycznych metod kształcenia dostosowanych do potrzeb studentów w tym studentów niepełnosprawnych.

W programie studiów poziomu I stopnia przewidziano praktyki. Praktyki, zgodnie z planem studiów mają wymiar 160 godzin. Praktykom przyporządkowano 2 punkty ECTS, co oznacza obciążenie pracą studenta w wysokości 50 do 60 godzin. Nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS, w przypadku praktyk, został nieprawidłowo oceniony. Szczegółowa analiza zagadnień związanych z praktykami zawarta jest w kryterium 5. Analiza kierunkowych efektów kształcenia i szczegółowych efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotów oraz informacji zebranych w trakcie wizytacji wskazuje na to, że kierunkowe efekty kształcenia są możliwe do osiągnięcia bez realizacji praktyk (efekty kształcenia określone dla praktyk osiągane są w pracowniach projektowych w trakcie realizacji projektów we współpracy z przedsiębiorcami).

W trakcie spotkania studenci opisali procedurę realizacji praktyk (uzupełniło to informacje zawarte w raporcie samooceny). Wydział dysponuje listą współpracujących w ramach praktyk przedsiębiorstw i instytucji. Studenci samodzielnie kontaktują się z przedsiębiorstwem lub instytucją, w których chcą odbyć praktykę.

Miejsca odbywania praktyk ich wymiar i termin realizacji umożliwia osiągnięcie przez studentów określonych dla praktyk efektów kształcenia. W trakcie praktyk studenci programowo biorą udział w działaniach związanych z projektowaniem (jest to istotą praktyk na kierunkach projektowych).

Harmonogram zajęć dydaktycznych w znacznej mierze jest ograniczony do nie więcej niż 8 godzin, co umożliwia studentom realizację własnych prac po godzinach zajęć. Wyjątkiem są zajęcia dla I i III roku studiów (I stopień) w środę, które trwają 11 godzin oraz zajęcia dla II roku studiów (II stopnia) we wtorek, które trwają 11 godzin i 40 minut. Zajęcia w pracowniach projektowych i artystycznych nie mają w całym czasie trwania intensywności porównywalnej z ćwiczeniami (lub wykładami), przeplatane są okresami pracy studenta z nauczycielem akademickim, całej grupy z nauczycielem akademickim i ze sobą nawzajem oraz pracy własnej w kontakcie z nauczycielem akademickim. Pozwala to na efektywną pracę pomimo długotrwałości zajęć.

Czas przewidziany na realizację programu studiów oraz zakładany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS umożliwia osiągnięcie określonych dla ocenianego kierunku studiów efektów kształcenia. Umożliwia również realizację treści kształcenia poszczególnych przedmiotów (z wyjątkiem opisanego wyżej przypadku praktyk).

Analiza kart przedmiotów (wsparta obserwacjami poczynionymi w trakcie hospitacji i analizą prac etapowych i dyplomowych), pozwala na stwierdzenie, że treści programowe poszczególnych przedmiotów są spójne z efektami kształcenia dla wizytowanego kierunku. Reprezentatywnym przykładem spójności są przedmioty realizowane w pracowniach

projektowych. Przykład przedmiotu projektowanie produktu. Efekt K_W02 „Zna procedury projektowe”. Efekty uszczegółowione dla przedmiotu: „Zna model ścieżki projektowej: idea, rozpoznanie potrzeby projektowej, analizowanie i wnioskowanie, postawienie założeń projektowych, poszukiwanie rozwiązań, projektowanie, modelowanie, krytyczna analiza projektu. Wie jak stosować właściwe metody badawcze i projektowe”. Treści programowe określone dla przedmiotu (przykładowo tylko semestr 3): zapoznanie z etapami procesu projektowego oparte o przeprowadzenie ćwiczenia na konkretnym przypadku: poszukiwanie idei, analiza istniejących rozwiązań, analiza potrzeb użytkownika, określenie grupy docelowej, określenie technologii, konstruowanie założeń projektowych, sposoby poszukiwania rozwiązań projektowych, projektowanie – prezentacja pomysłu szkice, makiety, modele 3D. W kolejnym, 4 semestrze praca etapowa polega na przeprowadzeniu procesu projektowego.

Treści programowe poszczególnych przedmiotów są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie sztuki projektowe i zapewniają studentom osiągnięcie wszystkich kierunkowych efektów kształcenia. Prace projektowe (zawodowe) i badania prowadzone przez nauczycieli akademickich są związane z treściami programowymi (było to opisane na przykładzie pracowni projektowania społecznego). Wykazy literatury zawarte w kartach przedmiotów obejmują zarówno pozycje uważane za podstawowe w dyscyplinie, jak i najnowsze publikacje.

Na wizytowanym kierunku zajęcia dydaktyczne realizowane są w różnorodnych formach: wykładów, ćwiczeń, warsztatów, seminariów, pracowni projektowych i pracowni artystycznych. Część zajęć prowadzona jest również w instytucjach zewnętrznych (na przykład końcowy etap realizacji pracy etapowej polegającej na zaprojektowaniu plakatu realizowany jest w drukarni współpracującej z wydziałem). W jednostce prowadzącej wizytowany kierunek organizowany jest tydzień zajęć warsztatowych, podczas którego studenci zamiast regularnych zajęć dydaktycznych, obowiązkowo uczestniczą w zajęciach warsztatowych, o tematyce odpowiadającej ich zainteresowaniom. Warsztaty niejednokrotnie prowadzone są przez zewnętrznych ekspertów, w tym przedstawicieli przedsiębiorstw i instytucji.

Na wizytowanym kierunku dominują metody kształcenia praktyczne, metody aktywizujące w tym dyskusja dydaktyczna (co jest odpowiednie dla zajęć w pracowniach projektowych i artystycznych) oraz metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (metoda problemowa jest podstawową metodą używaną na kierunkach projektowych, takich, których efekty kształcenia odnoszą się do dyscypliny sztuki projektowe). Stosowane metody są skorelowane z zakładanymi efektami kształcenia i umożliwiają ich osiągnięcie. W szczególności, zarówno na poziomie studiów I stopnia jak i studiów II stopnia, umożliwiają osiągnięcie efektów obejmujących realizację prac projektowych (Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym Art.2.1. „Użyte w ustawie określenia oznaczają: ... 30) nauka i badania naukowe – także odpowiednio – sztukę i twórczość artystyczną” – w dyscyplinie sztuki projektowe twórczością jest projektowanie).

Wsparcie udzielane studentom w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia na wizytowanym kierunku studiów wynika zarówno z indywidualnego charakteru pracy ze studentami, użytych metod dydaktycznych jak i z dobrych relacji kadry akademickiej ze studentami.

2.2.

Na wizytowanym kierunku studenci w ramach zajęć pracują indywidualnie lub w niewielkich grupach (maksymalnie 12 osób). Studenci są w stałym kontakcie z nauczycielem akademickim realizując zadania semestralne. Dyskusje i konsultacje z prowadzącymi zajęcia umożliwiają

studentom uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia. Ta specyficzna forma pracy ze studentami, polegająca na indywidualnym podejściu prowadzącego do każdego studenta i do każdego realizowanego projektu (pracy badawczej, pracy artystycznej) pozwala na kompleksową ocenę poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i bieżące udzielanie wsparcia studentom tego wymagającym. Realizowany, w trakcie zajęć w pracowniach projektowych, proces projektowy (działalność twórcza równoważna działalności badawczej) na poziomie studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia różni się złożonością rozwiązywanych zadań o nie istotą procesu twórczego. Jest to specyfiką studiów na kierunkach artystycznych. Prowadzący na bieżąco monitorują postępy studentów oraz informują o nich w trakcie korekt, konsultacji i dyskusji.

Analiza prac dyplomowych i etapowych, opisanych w załączniku numer 3, pozwala stwierdzić, że studenci osiągają zakładane efekty kształcenia. Osiągnięcia studentów są zgodne z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia. Specyficzne dla kierunków projektowych uczestniczenie całej grupy studentów w przeglądach, dyskusjach i ocenach poszczególnych prac sprzyja obiektywizacji tych ocen. W przypadku przedmiotów ogólnych, takich jak np. „Filozofia”, „Historia sztuki”, „Historia dizajnu”, języku obcym, stosowane są „klasyczne” metody weryfikacji poziomu osiągania zakładanych efektów kształcenia. Są to sprawdziany ustne i pisemne, kolokwia, egzaminy pisemne testowe, egzaminy pisemne, egzaminy ustne. Analiza treści kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że metody weryfikacji są opisane i prawidłowo wybrane dla poszczególnych przedmiotów.

Powyższa analiza nie dotyczy przedmiotów teoretycznych realizowanych w ramach Zakładu Historii i Teorii Sztuki – jednostki międzywydziałowej realizującej trzy przedmioty na studiach na poziomie I stopnia wizytowanego kierunku. Nie ma to znaczącego wpływu na ocenę spełnienia kryterium. (Analiza zagadnienia zawarta jest w ocenie kryterium 3).

Oceniane w trakcie wizytacji prace dyplomowe i etapowe reprezentują bardzo wysoki poziom merytoryczny i artystyczny. Wykazują się różnorodnością w zakresie stawianych zadań oraz różnorodnością w zakresie tematyki zadań, co świadczy o rzeczywiście indywidualnym podejściu do potrzeb i możliwości poszczególnych studentów. Prace dyplomowe magisterskie i licencjackie są zróżnicowane pod względem złożoności, ich treść i zawartość odpowiada zakładanym kierunkowym efektom kształcenia i pozwala na ocenę poziomu ich osiągnięcia (szczegółowe wyniki oceny zamieszczone są w Załączniku nr 3).

Liczne osiągnięcia studentów, nagrody w konkursach, udział w branżowych targach w przeważającej mierze dyscypliny sztuki projektowej. Osiągnięcia te są dowodem pozytywnej, zewnętrznej weryfikacji skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia. Z dokumentacji udostępnionej w trakcie wizytacji wynika, że osiągnięcia studentów są liczne i znaczące. Przykładem może być I miejsce w międzynarodowym konkursie „TechINK Award 2017” w Pekinie oraz wyróżnienie w „Graduation Projects”, Międzynarodowy Konkurs Najlepszych Projektów Dyplomowych – Projektu detektora tętna płodu „Belly Bean” – nieinwazyjnego urządzenia diagnostycznego do monitorowania pracy serca, które pozwala ocenić dobrostan płodu, którego autorką była. W samym roku 2017 studenci osiągnęli (zbiorowo i indywidualnie) sukcesy w kilkunastu wydarzeniach krajowych i zagranicznych. Uznanie osiągnięć studentów przez różne zawodowe gremia jest najlepszym potwierdzeniem skuteczności przyjętej koncepcji kształcenia. Praktyką w pracowniach projektowych jest wprowadzanie w cykl dydaktyczny udziału w konkursach (projektowych) zewnętrznych lub współorganizacja konkursów we współpracy z przedstawicielami przemysłu lub innymi partnerami (samorządy, instytucje kultury).

O przydatność osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy świadczy fakt wdrożeń projektów studenckich realizowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Co roku wdrażanych jest kilka projektów. W roku 2017 były to: projekt mebla wypoczynkowego autorstwa (dyplom licencjacki we współpracy: Dobroteka, Fundacja Piotra Klera, zrealizowany w pracowni projektowania ergonomicznego, promotor, współpraca); projekt poszycia Bolidu Formuły Student autorstwa (dyplom magisterski zrealizowany w pracowni projektowania produktu, promotor, współpraca: Koło Naukowe Wydziału Transportu Politechniki Śląskiej w Katowicach, "Silesia Automotive"); zestaw ceramiczny „Mieczysław Karłowicz” autorstwa oraz zestaw ceramiczny „Lubomir Różycki” autorstwa (przedmiot: kolorystyka, współpraca: BGH Network Porcelana Śląsk, prowadzący); projekt mebla modułowego autorstwa (pracownia projektowania przestrzeni publicznej, współpraca z firmą Absolutico Bielsko-Biała z branży mebli modułowych do przestrzeni biurowych, prowadzący).

Powyższe osiągnięcia są również pośrednim potwierdzeniem bezstronności, rzetelności i wiarygodności stosowanych (opisanych powyżej, wynikających ze specyfiki kształcenia na kierunkach projektowych) wewnętrznych metod oceny stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię o organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia w trakcie trwania sesji egzaminacyjnej. Potwierdza to w pełni ocenę Zespołu Oceniającego PKA dokonaną na podstawie informacji uzyskanych w trakcie analizy raportu samooceny, załączonych do niego dokumentów oraz wizytacji. O warunkach zaliczenia studenci dowiadują się podczas pierwszych zajęć. Studenci potwierdzili, że metody weryfikacji efektów kształcenia są dostosowane do realizowanych w ramach programów studiów przedmiotów (ich treści programowych i zakładanych efektów kształcenia).

Powyższa analiza nie dotyczy przedmiotów teoretycznych realizowanych w ramach Zakładu Historii i Teorii Sztuki – jednostki międzywydziałowej realizującej trzy przedmioty na studiach na poziomie I stopnia wizytowanego kierunku. Nie ma to znaczącego wpływu na ocenę spełnienia kryterium. (Analiza zagadnienia zawarta jest w ocenie kryterium 3).

Kluczowym elementem oceny stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia jest monitorowanie realizacji pracy dyplomowej, prezentacja pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Licencjacka praca dyplomowa składa się z pracy projektowej lub projektowo-badawczej, opisu pracy, dokumentacji pracy dyplomowej oraz makiety (modelu lub wizualizacji) projektu. Magisterska praca dyplomowa składa się z pracy projektowej lub projektowo-badawczej, opisu projektu, rozszerzonego o pogłębioną część teoretyczną, pogłębionej analizy oraz badań dotyczących tematu pracy wraz z weryfikacją rozwiązań, dokumentacji projektu oraz makiety (modelu lub wizualizacji) projektu. W ocenie magisterskiej pracy dyplomowej szczególny nacisk kładzie się na stopień złożoności podjętego tematu i aspekt badawczy. W uzasadnionych przypadkach za zgodą Rady Wydziału dopuszcza się realizację zespołowych prac dyplomowych z wyraźnym wskazaniem zakresu pracy każdego członka zespołu. Obrony prac dyplomowych mają charakter otwarty dla publiczności, z możliwością udziału w dyskusji. Realizacja pracy dyplomowej jest zbliżona (jest realizowana pod kierunkiem opiekuna) do przyszłej pracy twórczej absolwentów.

Poziom osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (związany z oceną prac etapowych) dokonywany jest bezpośrednio przez osoby prowadzące dany przedmiot. W trakcie przeglądów semestralnych i wystaw Wydziałowych poziom osiągania efektów kształcenia jest dyskutowany w szerszym gronie nauczycieli akademickich. Taki system oceny osiągania

zakładanych dla danego przedmiotu efektów kształcenia jest dobrze dobrany do charakteru studiów na kierunku projektowym. Oceny bezpośredniej dokonują kompetentni nauczyciele akademicy prowadzący dany przedmiot oceny ogólniejszej dokonują szersze grono, w przypadku prac realizowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi poszerzone o ekspertów spoza Uczelni.

Sposób zaliczania praktyk umożliwia weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Student jest zobowiązany do prowadzenia dzienniczka praktyk. Musi również dostarczyć opinię od osoby odpowiedzialnej za praktykę ze strony instytucji, w której odbywana jest praktyka. Przed odbyciem praktyki, student ustala z koordynatorem do spraw praktyk zawodowych zakres obowiązków, które wykonywane będą podczas praktyki. Koordynator dokonuje zaliczenia praktyk na podstawie dostarczonej dokumentacji oraz rozmowy ze studentem.

Zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia regulują zapisy Regulaminu Studiów Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (uchwała Senatu nr 5/2015 z dnia 27 kwietnia 2015 roku). Informacje uzyskane w trakcie wizytacji (rozmowy z nauczycielami akademickimi i studentami) wskazują na to, że sytuacje konfliktowe i nieetyczne zachowania studentów występują bardzo nielicznie. Co szczególnie ważne są rozwiązywane na poziomie relacji interpersonalnych nauczycieli i studentów, bez uciekania się do rozwiązań prawnych. (W ciągu kilku lat doszło tylko do jednego przypadku konieczności wykorzystania rozwiązań prawnych). Świadczy to o bardzo dobrej współpracy nauczycieli akademickich i studentów.

2.3.

Studenci ocenianego kierunku w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA stwierdzili, że zasady rekrutacji pozwalają na zachowanie równości szans dla wszystkich kandydatów. Wydział prowadzący wizytowany kierunek studiów zapewnia osobom z niepełnosprawnościami zdawanie egzaminu wstępnego, w takich samych warunkach jak pozostałym kandydatom. W trakcie egzaminu możliwa jest obecność asystenta osoby niepełnosprawnej lub tłumacza języka migowego. Potwierdza to w pełni ocenę Zespołu Oceniającego PKA dokonaną na podstawie informacji uzyskanych w trakcie analizy raportu samooceny, załączonych do niego dokumentów oraz wizytacji.

Warunki rekrutacji i tryb przeprowadzenia egzaminu wstępnego określa Uchwała Senatu ASP w Katowicach *„W sprawie warunków, trybu rekrutacji oraz zakresu egzaminu wstępnego na pierwszy rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej w roku akademickim, w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach”*. Uchwała ta, zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym jest podejmowana przez Senat Uczelni do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok rekrutacji. Uchwała jest podawana do publicznej wiadomości co umożliwia kandydatom na studia na wizytowanym kierunku zapoznać się z warunkami rekrutacji. Egzamin wstępny przeprowadzany jest przez Komisję Rekrutacyjną Kierunku Wzornictwo, powoływaną przez Dziekana, który jest jej przewodniczącym. W skład komisji wchodzi pracownicy ASP w Katowicach, dwaj nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego, nauczyciele posiadający stopień naukowy doktora oraz sekretarz. Warunkiem koniecznym do podjęcia studiów I stopnia na kierunku jest pozytywny wynik z egzaminu dojrzałości i egzaminu wstępnego. W przypadku studiów II stopnia kandydat przedstawia kserokopię dyplomu licencjata, magistra, inżyniera, ponadto uwierzytelnioną przez ASP w Katowicach kserokopię świadectwa dojrzałości. Egzamin

wstępny jest egzaminem konkursowym. Decyduje zdobyta liczba punktów, i tym samym kolejność na liście rankingowej w ramach liczby miejsc na określonym poziomie i formie studiów.

Zakres i tryb egzaminu wstępnego i całego procesu rekrutacji pozwala na zachowanie jego przejrzystości oraz na wszechstronne sprawdzenie kwalifikacji umożliwiających uczestniczenie w przyjętym programie studiów oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Pozwala również, dzięki uczestniczeniu w procedurze rekrutacji szeregu nauczycieli akademickich na obiektywizację i bezstronność całego procesu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny wydział prowadzący wizytowany kierunek studiów określił zasady uznawania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. Student innej uczelni wyższej, w tym także zagranicznej, po zaliczeniu pierwszego roku jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego stopnia może ubiegać się o przyjęcie na studia w drodze przeniesienia, o ile spełnił wszystkie wymogi wynikające z przepisów obowiązujących w poprzedniej uczelni. W stosunku do studenta, ubiegającego się o przyjęcie na studia w drodze przeniesienia, decyzję podejmuje, na wniosek studenta, Dziekan po zapoznaniu się z przedstawioną przez niego dokumentacją przebiegu studiów, pracami artystycznymi, projektowymi. Decyzja Dziekana uzależniona jest od pozytywnej opinii Rady Wydziału. Podejmując decyzję o przeniesieniu Dziekan uwzględnia efekty kształcenia uzyskane w wyniku realizacji zajęć, uwzględnionych w planie studiów i programie kształcenia na kierunku studiów, na którym student studiuje.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie samooceny wydział prowadzący wizytowany kierunek studiów określił zasady uznawania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych poza systemem studiów. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zostały przyjęte Uchwałą nr 18/2015 Senatu ASP w Katowicach z dnia 29 czerwca 2015 roku *„W sprawie potwierdzania w ASP w Katowicach efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów”*. Do potwierdzenia efektów uczenia się powoływana jest na Wydziale komisja, która ocenia czy kandydat formalnie spełnia wymagania, ustala skład komisji do zweryfikowania uzyskanych przez kandydata efektów. Komisja weryfikująca przeprowadza egzamin sprawdzający poziom osiągnięcia zadeklarowanych efektów uczenia się adekwatnymi metodami weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studentów ASP. W procesie potwierdzania efektów uczenia się uwzględniono w katalogu przedmiotów możliwych do potwierdzenia, tylko przedmioty obowiązkowe, praktyczne, w których identyfikacja efektów uczenia się jest w pełni możliwa poprzez weryfikację portfolio, egzamin praktyczny i rozmowę (adekwatne do procesu rekrutacyjnego w normalnym trybie).

Na stronie Uczelni, pod adresem <https://www.asp.katowice.pl/> podane są kompletne i aktualne informacje dotyczące wymagań stawianych kandydatom na studia na wizytowanym kierunku oraz dotyczące przebiegu procesu rekrutacji (Uchwałą rekrutacyjna). Informacje są podane w czytelnej formie. Na stronie znajdują się również analogiczne informacje dotyczące zasad potwierdzania efektów uczenia się. Informacje dotyczące zasad dyplomowania przedstawione są na stronie w podstawowej formie. Szczegółowe informacje zawarte są w regulaminie studiów również dostępnym na stronie Uczelni w zakładce „dla studenta”.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program studiów jest logicznie powiązany z przyjętą koncepcją kształcenia. Plan studiów jest poprawnie skonstruowany na obu poziomach studiów. Następujące po sobie kursy ułożone są

w uporządkowaną sekwencję pozwalającą na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Analiza informacji zawartych w kartach przedmiotów i planie studiów pozwala na stwierdzenie, że prawidłowo określono wymiar godzinowy oraz prawidłowo oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów (z wyjątkiem praktyk). Analiza kart przedmiotów (wsparta obserwacjami poczynionymi w trakcie hospitacji i analizą prac etapowych i dyplomowych), pozwala na stwierdzenie, że treści programowe poszczególnych przedmiotów są spójne z efektami kształcenia dla wizytowanego kierunku. Metody kształcenia przyjęte na wizytowanym kierunku pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. W zajęciach, zwłaszcza w pracowniach projektowych, biorą udział mało liczne grupy studentów (od kilku do kilkunastu osób). Umożliwia to pracę w bezpośrednim ścisłym kontakcie z prowadzącym zajęcia. Sprzyja to również stosowaniu elastycznego podejścia do studentów i daleko idącej indywidualizacji ścieżki kształcenia, co ma szczególne znaczenie dla studentów niepełnosprawnych i studentów wymagających większego niż przeciętny nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Na szczególną uwagę zasługuje, opisana powyżej, koncepcja prowadzenia zajęć warsztatowych.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia jest kompleksowo oceniana poprzez realizację wewnętrznych procedur oceny (w tym oceny prac dyplomowych). Na szczególną uwagę zasługuje zewnętrzne, niezależne od wydziałowych procedur, potwierdzenie skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia poprzez studentów wizytowanego kierunku. Projekty studentów są wdrażane do produkcji oraz znajdują uznanie profesjonalnych gremiów (są nagradzane) w licznych konkursach (w tym międzynarodowych). Utrzymująca się od kilku lat wysoka liczba (w stosunku do liczby studiujących na kierunku) nagrodzonych i wdrożonych projektów i prac studenckich świadczy o wysokim poziomie studiów, dobrze zdefiniowanej koncepcji kształcenia oraz o dużej skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia.

Wydział prowadzący wizytowany kierunek studiów określił zasady uznawania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych poza systemem studiów. Określił również zasady uznawania efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym.

Analiza spełnienia niniejszego kryterium pozwala na najwyższą ocenę jakości programu studiów oraz jego realizacji, umożliwiającej studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, które jest potwierdzone przez wdrożenia i sukcesy również poza środowiskiem akademickim.

Dobre praktyki

Realizacja programu kształcenia opartego na zrównoważeniu kształcenia o profilu ogólnoakademickim oraz formacji zawodowej studentów, co pozwala na podejmowanie przez absolwentów złożonych problemów projektowych wymagających wykorzystania warsztatu badawczego.

Podstawą takiego programu jest rozumienie projektowania jako twórczości (dyscyplina sztuki projektowej) wymagającej zarówno kreacji (rozumianej jako ekspresja) jak i racjonalnych metod podejmowania decyzji projektowych. Wymaga to świadomego przyjęcia takiej koncepcji kształcenia oraz, co ważniejsze, jej realizacji przez program studiów. W odróżnieniu od wielu innych podobnych kierunków studiów, w przypadku których następuje przesunięcie w kierunku ekspresyjnej kreacji (zmierzające w stronę studiów, których efekty kształcenia odnoszą się do dyscypliny sztuki pięknej) lub nadmiernej racjonalizacji procesu projektowego

(zmierzającej w stronę studiów technicznych), na wizytowanym kierunku udało się zachować równowagę pomiędzy oboma aspektami twórczości w dyscyplinie sztuk projektowych. Kierunki których efekty kształcenia odnoszą się do dyscypliny sztuki projektowej trudno jest jednoznacznie przypisać do profilu ogólnoakademickiego lub praktycznego. Istotą studiów na tych kierunkach jest twórczość (twórcze rozwiązywanie problemów projektowych).

Zalecenia

Należy rozważyć zasadność realizowania praktyk zawodowych. Zalecenie nie dotyczy zaniechania realizacji praktyk lub wprowadzenie praktyk w większym zakresie, tylko rozważani konieczności ich prowadzenia w kontekście uzyskiwania tych samych efektów kształcenia w trakcie realizacji zadań projektowych w ramach pracowni ze współpracą z podmiotami zewnętrznymi. A w przypadku uznania konieczności ich realizacji, należy prawidłowo określić obciążenie pracą studenta wyrażone w punktach ECTS związane z ich realizacją. Zalecenie nie ma wpływu na ocenę kryterium.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach funkcjonuje na zasadach określonych w Uchwale Nr 30/2016 Senatu z dnia 22 grudnia 2016 r. Uchwała ta uwzględnia szczegółowy podział kompetencji pomiędzy Uczelnianą Radą ds. Jakości Kształcenia, w ramach której wyodrębniono Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Zespół Oceny Jakości Kształcenia, a Wydziałową Radą ds. Jakości Kształcenia, w ramach której analogicznie wyodrębnione zostały dwa Zespoły. Ponadto określony został harmonogram czynności, wykonywanych w ramach zarządzania jakością kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem Systemu pełni Senacka Komisja ds. Struktury i Jakości Kształcenia.

Wspomniane powyżej, określone w sposób sformalizowany, zasady funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia należy traktować przede wszystkim jako uporządkowanie procesów, które od początku istnienia Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach były podstawą monitorowania, oceny i doskonalenia realizowanego w Uczelni procesu kształcenia, opartego na relacji mistrz-uczeń i uwzględniającego m.in.:

- rekrutację na studia i egzaminy wstępne;
- opracowywanie i zatwierdzanie wytycznych dla procesu dydaktycznego;
- zapewnianie odpowiedniego rozwoju kadry dydaktycznej;
- optymalizację systemu wsparcia studentów;
- zapewnianie wysokiej jakości dyplomów ukończenia studiów;

- zapewnianie właściwych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej.

Szczególnie istotną rolę w funkcjonowaniu Systemu na poziomie Jednostki powierzono Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia. Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami do zadań tego gremium należy:

- dokonywanie samooceny działań projakościowych realizowanych w Wydziale;
- podejmowanie działań, przy współpracy z właściwymi strukturami administracyjnymi, w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów i formułowanie płynących z nich wniosków;
- monitorowanie prawidłowości oceniania studentów;
- analiza prawidłowości stosowania systemu ECTS;
- analiza wymagań stawianych wobec prac dyplomowych i obowiązujących na egzaminach dyplomowych;
- monitorowanie jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminu dyplomowego;
- ocena obsługi studentów w dziekanacie;
- opracowywanie corocznego raportu samooceny Wydziału, przekazanie go do oceny Wydziałowemu Zespołowi Oceny Jakości Kształcenia, a następnie przedstawienie go Radzie Wydziału;
- przedstawianie Radzie Wydziału wniosków dotyczących realizacji zakładanych efektów kształcenia, a także propozycji działań o charakterze korygującym, naprawczym lub doskonalącym.

W Jednostce cyklicznie, każdego roku dokonywane są przeglądy programów kształcenia, w ramach których uwzględnia się wnioski wynikające z:

- przeglądów semestralnych zakończonych dyskusją programową;
- krytyk dyplomowych, organizowanych w trakcie ostatniego semestru studiów;
- corocznej oceny jakości procesu kształcenia dokonywanej przez Senacką Komisję ds. Struktury i Jakości Kształcenia;
- senackich przeglądów końcowo rocznych, umożliwiających zapoznanie się osiągnięciami studentów wszystkich pracowni Akademii, w tym pod kątem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia;
- ogólnouczelnianej ankiety ewaluacyjnej dla studentów, opracowywanej przez pracowników Zakładu Teorii i Historii Sztuki, dotyczącej jakości kształcenia oraz funkcjonowania Uczelni, a także ze studenckiej oceny sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych przeprowadzanej w formie anonimowych kwestionariuszy;
- okresowej oceny nauczycieli akademickich, przeprowadzanej zgodnie z załącznikiem nr 5 do Statutu Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach;
- ankiety oceny jednostki.;
- analizy sukcesów studentów w zewnętrznych wystawach, konkursach, przeglądach, udziału w stażach i praktykach.

Ponadto Jednostka podejmuje działania mające na celu pozyskiwanie studentów nt. programów studiów poprzez udział przedstawicieli tej grupy społeczności akademickiej w procesie ich konsultowania, a także uczestnictwo studentów w warsztatach z zakresu diagnozowania potrzeb i projektowania usług dla Akademii.

Na bieżąco analizy programów kształcenia dokonują Zespoły składające się z Władz Dziekańskich oraz Kierowników Katedr i Zakładów. Projekty nowych programów kształcenia lub zmiany w istniejących omawiane są na zebraniach Katedr, konsultowane na posiedzeniach Komisji ds. Struktury i Jakości Kształcenia, a następnie przedstawiane i zatwierdzane na Radzie Wydziału. W dalszej kolejności projekty nowych programów kształcenia lub zmiany w istniejących, których zakres wymaga zatwierdzenia przez Senat, ponownie przedstawiane są Komisji ds. Struktury i Jakości Kształcenia, która ostatecznie rekomenduje ich przyjęcie przez organ kolegialny Uczelni. Programy kształcenia są opiniowane przez Samorząd Studencki. Ponadto przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej jako członkowie Senatu, Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia mogą wyrażać swoje opinie i uczestniczyć w podejmowaniu decyzji. W odniesieniu do wpływu interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia należy stwierdzić, że współpraca jednostki z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jest szeroka i dotyczy zarówno opracowania i realizacji programu kształcenia, w tym praktyk zawodowych, jak i przygotowania prac semestralnych, dyplomowych czy też. Podczas spotkań z ZO, Władze Wydziału podkreślały regularne kontakty zarówno z przedstawicielami przedsiębiorstw branżowych, jak i instytucji kultury i sztuki, np. miejskich galerii.

Przeglądy dokonywane w odniesieniu do wizytowanego kierunku w latach 2016-2017 umożliwiły, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, zaprojektowanie i wdrożenie zmian, których głównym celem było doskonalenie programu kształcenia:

w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia

- wprowadzono zmiany do programów studiów, uwzględniające potrzebę edukacji studentów w zakresie modelowania i eksperymentów materiałowych:
 - 1 rok, przedmioty obowiązkowe: podstawy modelowania, rzeźba i modelowanie;
 - 3 rok, przedmiot do wyboru: modelowanie i dokumentacja projektowa;
 - 2–4 rok przedmiot do wyboru: rzeźba i modelowanie.

Proces dydaktyczny w tym zakresie został wsparty poprzez zatrudnienie dodatkowych specjalistów: z zakresu technologii i materiałoznawstwa, pracownika naukowego oraz ceramika, technologa. Program wspomnianych przedmiotów związanych z modelowaniem realizowany jest przez projektanta-praktyka wraz specjalistą, technologiem lub inżynierem;

- podstawy projektowania prowadzone są w ścisłej współpracy z przedmiotem podstawy modelowania;
- dwuletni kurs z rysunku prezentacyjnego-zawodowego przesunięto z 1 i 2 roku na 2 i 3 w celu odciążenia programu zajęć na 1 roku.

w odniesieniu do studiów drugiego stopnia

- wydłużono czas trwania procesu kształcenia stopnia z 1,5 roku do 2 lat;

- wprowadzono zmiany do programu studiów uwzględniające potrzebę edukacji w zakresie modelowania i eksperymentów materiałowych: 1–2 rok, przedmiot obowiązkowy: modelowanie i dokumentacja projektowa;
- wprowadzono przedmiot produkt interaktywny na 2 roku studiów, obejmujący projektowanie aplikacji i rozwiązań IT.

Ponadto wdrożono tzw. tydzień warsztatowy, którego głównym celem rozwijanie umiejętności pracy warsztatowej/zespołowej. Warsztaty są także ważnym elementem stwarzania warunków do elastycznego uzupełniania programu o treści wynikające z ponadprogramowych potrzeb zgłaszanych zarówno przez studentów, jak i nauczycieli akademickich.

Istotnym elementem zapewniania jakości kształcenia w Jednostce są rozpoczęte w 2017 roku intensywne prace nad aktualizacją Strategii rozwoju Wydziału i równolegle realizowanych w Jednostce programów kształcenia. W ramach tych prac zrealizowano dotychczas następujące działania:

- w celu rozpoznania indywidualnych potrzeb pracowników, planów rozwoju naukowego oraz związanego z rozwojem prowadzonych pracowni/przedmiotów, w lipcu 2017 r. nauczyciele akademicki, na prośbę władz Jednostki, przygotowali opis wizji rozwoju prowadzonych przez siebie pracowni/przedmiotu, w perspektywie 5 i 10 najbliższych lat. W opisach uwzględniono m.in. indywidualne plany rozwoju prowadzonego przedmiotu, pomysły na nowe przedmioty, partnerów zewnętrznych, nowe kompetencje, nowe obszary projektowe, będące przedmiotem zainteresowania poszczególnych prowadzących zajęcia;
- Kurs Projektowania Usług cz. 1 / wizyta studyjna Londyn, Cardiff – celem wizyty odbytej w dniach 18-23 września 2017 r. było zebranie dobrych praktyk z uczelni wyższych o profilu projektowym oraz jednostek badawczo–projektowych, dotyczących programów kształcenia, wsparcia procesu kształcenia organizacji pracy dydaktycznej i naukowej, promocji, współpracy z partnerami;
- Kurs Projektowania Usług cz. 2 / szkolenie – celem szkolenia była analiza efektywności usług realizowanych przez Akademię w ramach trzech obszarów: edukacji, promocji, współpracy. Przeanalizowano aktualne rozwiązania, ich słabe i mocne strony, grupy interesariuszy. Wypracowano podstawowe założenia i elementy usług dla wyżej wspomnianych trzech obszarów. Rezultaty kursu zostały zaprezentowane Władzom Uczelni. Zostały one zaakceptowane do dalszej realizacji.
- warsztaty, których celem było wypracowanie i omówienie wartości stanowiących podstawę opracowania Strategii rozwoju Jednostki;
- warsztaty dotyczące dalszego diagnozowania potrzeb i analizy wcześniej zdiagnozowanych problemów. Rezultatem warsztatów była przede wszystkim integracja pracowników administracji i nauczycieli akademickich, zrozumienie specyfiki pracy obu grup, celów i zależności. Studenci, którzy nadprogramowo brali udział w warsztacie mogli lepiej zrozumieć sposób funkcjonowania uczelni oraz wartość ich zaangażowania w jej kształtowanie;

- warsztaty pn. „projekty testowane na użytkownikach, czyli badania user experience w praktyce” – na przykładzie analizy przepływu informacji pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi Akademii;
- warsztaty pn. „Program kształcenia a wartości dla kierunków wzornictwo i projektowanie graficzne prowadzonych na Wydziale Projektowym, których celem była prezentacja wartości stanowiących podstawę Strategii Wydziału oraz omówienie ich w kontekście programu kształcenia;
- warsztaty pn. „Sylwetka absolwenta oraz podstawowe założenia programu kształcenia studiów II stopnia dla kierunków wzornictwo i projektowanie graficzne, których celem było wypracowanie koncepcji programu kształcenia dla studiów II stopnia wraz z sylwetką absolwenta.

Z punktu widzenia ZO działania Jednostki związane z projektowaniem strategii kształcenia należy uznać za dobrą praktykę.

Jedną z najważniejszych w odniesieniu do kierunków artystycznych form monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest ocena indywidualnych osiągnięć studenta. Egzaminy z poszczególnych zajęć odbywają się w formie pisemnej, ustnej, a w przypadku weryfikacji efektów artystycznych mają postać prezentacji wykonanych prac, w tym w formie wystaw. Podczas wizytacji nauczyciele akademicki podkreślali, że regularnie odbywają się zebrania Katedr, podczas których dyskutowane są trudności z realizacją efektów kształcenia. Na podstawie uzyskanych opinii stwierdzono, że tematem niektórych z nich jest analiza realizacji efektów kształcenia. W odniesieniu do kierunków studiów, których efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny sztuk plastycznych istotną formą monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia są mechanizmy wynikające z tradycji tego typu kształcenia, m.in. organizacja wystaw o charakterze otwartym z obecnością interesariuszy zewnętrznych, udział studentów w ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach i wystawach. W czasie spotkań z przedstawicielami wszystkich grup społeczności akademickiej podkreślano wysoką efektywność tego typu działań w kontekście potwierdzania osiąganych przez studentów efektów kształcenia. Bardzo istotnymi działaniami projakościowymi w odniesieniu do wizytowanego kierunku, które służą monitorowaniu stopnia osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także refleksji na temat prawidłowości funkcjonowania systemu weryfikacji efektów kształcenia, są:

- przeglądy ewaluacyjne z udziałem nauczycieli akademickich z różnych pracowni (szczególnie w przypadku prac dyplomowych) lub podmiotów zewnętrznych (w ramach wspólnych projektów włączonych w cykl dydaktyczny);
- przeglądy semestralne – zaliczeniowe i egzaminacyjne – zakończone wystawą prac w pracowniach;
- przeglądy semestralne kierunku z udziałem Władz Wydziału (zakończone dyskusją o programie);
- przeglądy końcowo roczne senackie z udziałem nauczycieli akademickich obu Wydziałów i Władz Uczelni (zakończone dyskusją o programie);
- krytyki dyplomowe, organizowane w trakcie ostatniego semestru studiów.

Należy podkreślić, że w odniesieniu monitorowania metod weryfikacji efektów artystycznych na wizytowanym kierunku prawidłowo funkcjonują rozwiązania wynikające z tradycji kształcenia w obszarze sztuki, np. organizowane są wystawy, podczas których prezentowane i poddawane dyskusji są prace studentów, co jest szczególnie istotne nie tylko wśród wszystkich studentów i pracowników Wydziału, ale również zewnętrznej publiczności. Otwarta dyskusja na temat jakości prac stanowi natychmiastową informację zwrotną odnoszącą się do prawidłowości procesu weryfikacji artystycznych efektów kształcenia. Również bezpośrednie kontakty student – nauczyciel akademicki – Władze Wydziału pozwalają na ocenę metod weryfikacji efektów kształcenia. Należy zatem stwierdzić, że analiza osiągnięć studentów oraz ocena metod weryfikacji artystycznych efektów kształcenia jest prowadzona na bieżąco. ZO zwraca uwagę, że w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych dotychczas nie opracowano uporządkowanych rozwiązań dotyczących monitorowania metod weryfikacji efektów kształcenia *ex post*. Jednocześnie, jak ustalono w toku wizytacji, w przypadku zgłoszenia jakichś trudności przez nauczycieli akademickich lub studentów, tematyka ta jest przedmiotem dyskusji podczas spotkań pracowników Zakładu Historii i Teorii Sztuki. Zdaniem ZO należy jednak podjąć działania mające na celu zaprojektowanie i wdrożenie rozwiązań, które umożliwią uporządkowane i cykliczne monitorowanie funkcjonowania systemu weryfikacji efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych. Ponadto istotne wątpliwości ZO wzbudza fakt, iż w części kart przedmiotów, w odniesieniu do metod weryfikacji efektów kształcenia, zamieszczono informację, iż obowiązują w tym zakresie: „indywidualnie ustalone warunki”. Należy przy tym podkreślić, że w toku wizytacji przedstawiciele Jednostki nie wyjaśnili ZO zasad ustalania tychże, w tym nie wskazano jednoznacznie czy te ustalane są np. jednoosobowo przez nauczyciela akademickiego, czy też są podejmowane wspólnie przez jakieś grupy interesariuszy procesu kształcenia. Nie wyjaśniono również, jakie w takich przypadkach są terminy i sposoby informowania studentów o metodach weryfikacji efektów kształcenia - co jest szczególnie istotne w kontekście zapewniania pełnej przejrzystości procesu oceny poprzez konsekwentną realizację, podanego uprzednio do publicznej wiadomości, trybu i kryteriów jego przebiegu.

Odnosząc się do monitorowania losów zawodowych absolwentów, należy podkreślić, iż Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach uczestniczy w realizowanym od grudnia 2013 r. przez Biuro Karier Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ogólnopolskim projekcie monitorowania kariery zawodowej absolwentów uczelni artystycznych. Jednym z głównych celów badania jest porównanie efektów kształcenia założonych w toku procesu kształcenia z rzeczywistymi zadaniami wykonywanymi przez pracujących absolwentów oraz identyfikacja efektów kształcenia umożliwiających uzyskanie przez absolwentów uczelni artystycznych kwalifikacji wymaganych na rynku pracy. Studenci podczas składania pracy dyplomowej proszeni są o wyrażenie zgody na udział w elektronicznym badaniu ankietowym. Na podstawie badań tworzony jest raport zbiorczy udostępniany publicznie na stronie internetowej <http://artystapostudiach.pl/>, a także raporty cząstkowe odnoszące się do absolwentów poszczególnych podstawowych jednostek organizacyjnych, które przekazywane są kierownikom tychże. Dodatkowo ocena efektów kształcenia na podstawie analizy losów zawodowych absolwentów prowadzona jest na Wydziale systematycznie w sposób

niesformalizowany. Dziekan, nauczyciele akademicki, w tym promotorzy, mają bezpośrednie i stałe kontakty z otoczeniem, tym samym z częścią absolwentów.

3.2.

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Uczelni udostępnianie informacji o warunkach rekrutacji, programie kształcenia i jego realizacji następuje poprzez publikowanie tychże na stronie internetowej Akademii. Dokonana przez Zespół Oceniający analiza wykazała, że w tej formie udostępniane są publicznie m.in. następujące informacje: terminy konsultacji dla kandydatów na wszystkie kierunki studiów, zasady rekrutacji, limity przyjęć, terminy egzaminów wstępnych, termin wystawy końcowo rocznej, organizacja roku akademickiego i toku studiów, harmonogramy zajęć; terminy publicznych obron dyplomów, prezentacje kadry naukowo-dydaktycznej, pracowni i prac studenckich, dotyczące wymiany międzynarodowej oraz świadczeń przyznawanych studentom z funduszu pomocy materialnej. Ponadto w zakładce „regulaminy i akty prawne” upubliczniane są również wewnętrzne podstawy prawne (Uchwały Senatu, Zarządzenia Rektora), regulujące procedury z zakresu toku studiów na poziomie ogólnouczelnianym.

Na uwagę zasługuje fakt, że w Uczelni przyjęto założenie, iż sylabusy nie będą publikowane na stronie internetowej. W toku wizytacji ustalono, że nauczyciele akademicki są zobowiązani do udostępniania studentom kart przedmiotów w pracowniach. Ponadto są one dostępne w dziekanacie. Zdaniem ZO nie istnieją jednak obiektywne przesłanki uzasadniające brak publikacji sylabusów na stronie internetowej. Jednostka powinna je opublikować w celu zapewnienia kandydatom na studia stałego dostępu do najważniejszych informacji nt. poszczególnych przedmiotów/pracowni. Ponadto podczas spotkania ze studentami ZO PKA ustalił, że studenci niebędący członkami Samorządu mają niską świadomość roli ankietyzacji, które są wśród nich przeprowadzane i sposobów wykorzystywania ich wyników. Uwaga ta dotyczy w szczególności ogólnouczelnianej ankiety ewaluacyjnej dla studentów, opracowywanej przez pracowników Zakładu Teorii i Historii Sztuki, dotyczącej jakości kształcenia oraz funkcjonowania Uczelni.

Zapewnianie publicznego dostępu do informacji jest monitorowane i doskonalone przez Rzecznika Akademii oraz Zespół ds. promocji Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Działania doskonalące w tym zakresie są wprowadzane na bieżąco po zapoznaniu się z uwagami różnych interesariuszy. Aktualnie trwa proces łączenia zmodyfikowanej opracowanej w 2017 r. nowej strony internetowej Akademii z platformą USOS. Warto podkreślić, że w ramach działań związanych z aktualizacją Strategii rozwoju Jednostki, przeprowadzone zostały warsztaty pn. „Projekty testowane na użytkownikach, czyli badania user experience w praktyce” – na przykładzie analizy przepływu informacji pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi Akademii. W efekcie opracowano raporty badawcze wraz z rekomendacjami kierowanymi zarówno do administracji, jak i studentów. Wyniki zostały zaprezentowane Władzom Wydziału, a następnie Władzom Uczelni. Część rekomendacji została wdrożona (zmiany w komunikacji prowadzonej za pośrednictwem poczty elektronicznej), część z nich natomiast wymaga większych modyfikacji i z tego powodu ich wdrożenie planowane jest w późniejszym terminie (wdrożenie kalendarza uczelnianego, aplikacja służąca wzajemnej komunikacji).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W Jednostce funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który w sposób przejrzysty i uporządkowany określa postępowanie dotyczące projektowania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. We wspomnianych działaniach uczestniczą w odpowiednim zakresie interesariusze wewnętrzni, tj. nauczyciele akademicy, studenci, pracownicy administracyjni. Ponadto podejmowaniu refleksji nad programem kształcenia służą również opinie interesariuszy zewnętrznych pozyskiwane poprzez regularne kontakty Władz Wydziału, a także nauczycieli akademickich z przedstawicielami przedsiębiorstw branżowych, jak i instytucji kultury i sztuki, np. miejskich galerii. Na szczególną uwagę, ze względu na specyfikę wizytowanego kierunku, zasługują działania wynikające z tradycji kształcenia w obszarze sztuki, które ujęte w Systemie skutecznie wpływają na doskonalenie procesu kształcenia. Ponadto relacja mistrz-uczeń, a także bezpośrednie kontakty student – nauczyciel akademicki – Władze Wydziału, są istotnymi elementami inicjującymi, na różnych poziomach struktury organizacyjnej Uczelni i w różnych grupach społeczności akademickiej, stałą refleksję na temat procesu kształcenia i warunków jego realizacji. Element ten należy uznać za mocną stronę realizowanych działań również z punktu widzenia łączenia różnych, często odmiennych punktów widzenia interesariuszy procesu kształcenia. W toku wizytacji stwierdzono, że w wyniku monitorowania i przeglądów programów kształcenia Jednostka podejmuje działania o charakterze doskonalącym.

Zdaniem ZO słabością Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest fakt, że w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych, dotychczas nie opracowano rozwiązań umożliwiających uporządkowane i cykliczne monitorowanie funkcjonowania metod weryfikacji efektów kształcenia *ex post*. Ponadto zdaniem ZO nie istnieją obiektywne przesłanki uzasadniające brak publikacji kart przedmiotów na stronie internetowej.

Dobre praktyki

- Szerokie uwzględnienie w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia działań wynikających z tradycji kształcenia w dziedzinie sztuk plastycznych. Na podkreślenie zasługuje fakt, że zarówno na poziomie ogólnouczelnianym, jak i wydziałowym szczególnie istotną rolę w Systemie przypisano cyklicznym przeglądom prac studentów. Przeglądy prowadzone są na różnych poziomach struktury organizacyjnej (Pracownie, Katedry, Wydział, Uczelnia) i służą monitorowaniu stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Dodatkowo w odniesieniu monitorowania metod weryfikacji efektów artystycznych, na wizytowanym kierunku prawidłowo funkcjonują rozwiązania wynikające z tradycji kształcenia w dziedzinie sztuk plastycznych, np. organizowane są wystawy, podczas których prezentowane i poddawane dyskusji są prace studentów. Otwarta dyskusja na temat jakości prac stanowi natychmiastową informację zwrotną odnoszącą się do prawidłowości procesu weryfikacji artystycznych efektów kształcenia. Należy podkreślić, że Jednostka w pełni świadomie wykorzystuje ww. działania w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
- Wielokierunkowe działania Jednostki związane z projektowaniem nowej Strategii jej rozwoju.

Zalecenia

- Opracowanie rozwiązań zmierzających do skutecznego upowszechniania wśród studentów informacji na temat roli ankietyzacji, sposobów wykorzystywania jej wyników, a także innych działań podejmowanych w celu doskonalenia procesu kształcenia. Zalecenie to dotyczy w szczególności ogólnouczelnianej ankiety ewaluacyjnej dla studentów, opracowywanej przez pracowników Zakładu Teorii i Historii Sztuki, dotyczącej jakości kształcenia oraz funkcjonowania Uczelni.
- Należy opublikować sylabusy w celu zapewnienia kandydatom na studia stałego dostępu do najważniejszych informacji nt. poszczególnych przedmiotów/pracowni.
- Odnosząc się do monitorowania i doskonalenia systemu weryfikacji efektów kształcenia w odniesieniu do przedmiotów teoretycznych, zaleca się podjęcie działań związanych z monitorowaniem jego funkcjonowania *ex post*, np. poprzez cykliczną analizę prac etapowych, pytań egzaminacyjnych, zagadnień problemowych, zadanych projektów etc. w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia.
- Należy przeprowadzić przegląd kart przedmiotów, w szczególności uwzględniając obszar metod weryfikacji efektów kształcenia, w odniesieniu do którego, w części sylabusów, zamieszczono informację, iż obowiązują w tym zakresie: „indywidualnie ustalone warunki”. Z punktu widzenia ZO doprecyzowanie metod weryfikacji efektów kształcenia jest bardzo istotne w kontekście zapewnienia pełnej przejrzystości procesu oceny w oparciu o konsekwentnie realizowane i podane uprzednio do publicznej wiadomości tryb i zasady.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 3.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 3.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 3.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596) minimum kadrowe na kierunku studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. W przypadku studiów II stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Wydział Projektowy zgłosił do minimum kadrowego na kierunku Wzornictwo na studiach pierwszego stopnia 17 nauczycieli akademickich, w tym 2 osoby posiadające tytuł profesora, 10 osób posiadających stopień doktora habilitowanego, 5 osób ze stopniem doktora sztuki.

Do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia na kierunku Wzornictwo Zespół Oceniający zaliczył 12 nauczycieli akademickich spośród 17 wskazanych przez Jednostkę. Ośmiu nauczycieli z grupy pracowników samodzielnych (1 z tytułem profesora, 7 ze stopniem doktora habilitowanego) oraz czterech z grupy doktorów to zaliczeni do minimum nauczyciele akademicy, którzy reprezentują obszar sztuki, dziedzinę sztuk plastycznych i dyscyplinę sztuki projektowej, a więc dyscyplinę do której odnoszą się efekty kształcenia. Pozostali niezaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele nie posiadają dorobku naukowego w obszarach sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki projektowej, do których zostały przypisane kierunkowe efekty kształcenia. Zajęcia z przedmiotu projektowego prowadzone przez osobę nie zaliczoną do minimum kadrowego z powodu braku dorobku naukowego w obszarach sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki projektowej, są prowadzone wspólnie z samodzielnym nauczycielem akademickim posiadającym taki dorobek.

Minimum kadrowe studiów pierwszego stopnia na kierunku Wzornictwo spełnia warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596).

Wydział Projektowy zgłosił do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia 14 nauczycieli akademickich, w tym 1 osobę posiadającą tytuł profesora, 10 osób posiadających stopień doktora habilitowanego, 3 osoby ze stopniem doktora sztuki.

Do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia Zespół Oceniający zaliczył 10 nauczycieli akademickich spośród 14 wskazanych przez Jednostkę. Ośmiu nauczycieli z grupy pracowników samodzielnych (1 z tytułem profesora, 7 ze stopniem doktora habilitowanego) oraz dwóch z grupy doktorów to zaliczeni do minimum nauczyciele akademicy, którzy reprezentują obszar sztuki, dziedzinę sztuk plastycznych i dyscyplinę sztuki projektowej, a więc dyscyplinę do której odnoszą się efekty kształcenia. Pozostali niezaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele nie posiadają dorobku naukowego w obszarach sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki projektowej, do których zostały przypisane kierunkowe efekty kształcenia.

Minimum kadrowe studiów drugiego stopnia na kierunku Wzornictwo spełnia warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596). Brak dwóch nauczycieli ze stopniem doktora uzupełniają 2 osoby z grupy pracowników samodzielnych.

Wszyscy nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe spełniają warunek zawarty w § 10 ust.2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2016 r., Poz. 1596) dotyczący prowadzenia wymaganej liczby godzin. Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że nauczyciele samodzielni prowadzą minimum 30 godzin zajęć, a doktorzy minimum 60 godzin.

Na ocenianym kierunku Wzornictwo studia pierwszego stopnia liczą 75 studentów, a studia drugiego stopnia 40 studentów. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na studiach pierwszego stopnia do liczby studentów studiów pierwszego stopnia wynosi: 1:4,4 (liczba nauczycieli zgłoszonych przez Jednostkę); stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiący minimum kadrowe na studiach drugiego stopnia wynosi 1:2,9 (liczba nauczycieli zgłoszonych przez Jednostkę), co oznacza, że Jednostka spełnia

warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów pierwszego i drugiego stopnia zawarty w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Należy zaznaczyć, że na kierunku Wzornictwo stosunek liczby nauczycieli stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów jest znacznie wyższy od wymaganego 1:25 dla kierunków studiów w obszarze sztuki; co zapewnia kadrze naukowo-dydaktycznej realizację procesu kształcenia nastawionego na osobowościowy i artystyczny rozwój indywidualnego studenta w relacji mistrz – uczeń (*one to one teaching*).

Kierunek Wzornictwo został przypisany do obszaru sztuka, dziedziny sztuk plastycznych i dyscypliny sztuki projektowe. Kadra dydaktyczna prowadząca proces kształcenia na kierunku Wzornictwo o profilu ogólnoakademickim w roku akademickim 2017/2018 liczy łącznie 53 osoby. Zajęcia na kierunku prowadzone są przez 26 pracowników Katedry Projektowania Form Przemysłowych, Katedry Projektowania Komunikacji Wizualnej, Zakładu Badań i Interakcji (główne katedry kierunku) – z tytułem profesora – 2 osoby, ze stopniem doktora habilitowanego – 9 osób, ze stopniem doktora – 5 osób, z tytułem zawodowym magistra – 10 osób; 13 pracowników Katedry Multimediów, Katedry Projektowania Graficznego, Katedry Malarstwa, Katedry Grafiki – z tytułem profesora – 3 osoby, ze stopniem doktora habilitowanego – 4 osoby, ze stopniem doktora – 4 osoby, z tytułem zawodowym magistra – 2 osoby; 5 pracowników Zakładu Teorii i Historii Sztuki – ze stopniem doktora habilitowanego – 1 osoba, ze stopniem doktora – 2 osoby, z tytułem zawodowym magistra – 2 osoby; 9 ekspertów zewnętrznych – pracowników naukowych z obszaru prawa, psychologii, socjologii, technologii przemysłowych oraz praktyków z zakresu *design management*, projektowania *user experience*. Według przedstawionej w załączniku AD4 Charakterystyki kadry i analizy hospitowanych zajęć 30 nauczycieli akademickich posiada dorobek i prowadzi badania naukowe w obszarze sztuki, w dziedzinie – sztuki plastyczne (22 nauczycieli w dyscyplinie – sztuki projektowe, 8 w dyscyplinie – sztuki piękne). Trzech nauczycieli akademickich posiada dorobek w obszarze nauki techniczne (w dyscyplinie metalurgia 1 osoba, w dyscyplinie architektura i urbanistyka – 2 osoby). Zajęcia na studiach I i II stopnia prowadzą również wykwalifikowani nauczyciele akademiccy w liczbie 27 osób, nie będący pracownikami Kierunku Wzornictwo. Są to przedmioty prowadzone w ramach modułu kształcenia uzupełniającego (zajęcia dotyczące badań w zakresie percepcji i zachowań człowieka, dostarczające wiedzę z dziedzin humanistycznych, język angielski, zajęcia wspomagające przygotowanie pracy dyplomowej); przedmioty modułu kształcenia ogólnego realizujące cele kształcenia o profilu ogólnoakademickim oraz modułu kształcenia artystycznego.

Podczas hospitacji odbytych w trakcie wizytacji ZO PKA zapoznał się z poziomem i merytoryczną jakością zajęć prowadzonych na kierunku Wzornictwo i uznał, że kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia poświadczą wysoki poziom prac studenckich. Innowacyjność metod kształcenia polega między innymi na monitorowaniu i korygowaniu zadań projektowych podczas konsultacji pedagoga prowadzącego (*one to one teaching*), jak również na weryfikowaniu etapowych rezultatów w konsultacjach z ekspertami zewnętrznymi, specjalistami praktykami i przyszłymi użytkownikami. Metody kształcenia są zorientowane na studenta, zapewniają indywidualny rozwój twórczy, doświadczenie realizacyjne (laboratoria modelowania, pracownie ceramiki), kształcą umiejętność pracy w zespole. W zakresie doboru

problematyki ćwiczeń często nacisk położony jest na współpracę z instytucjami non-profit w celu rozwijania u studentów wrażliwości społecznej. Organizowane są warsztaty i prezentacje na zewnątrz Uczelni, mające na celu wdrożenie przyszłych projektantów do realiów społeczno-gospodarczych.

4.2.

Jednostka zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych. Zajęcia projektowe na ocenianym kierunku prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek w zakresie dyscypliny sztuki projektowej. Przedmioty artystyczne, takie jak: sztuki wizualne, rysunek, rysunek prezentacyjny, wizualizacje przedmiotów i zjawisk prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek artystyczny potwierdzony licznymi wystawami, nagrodami, prowadzeniem zajęć za granicą. Zajęcia z przedmiotów teoretycznych (m.in.: historia sztuki, filozofia, antropologia kultury, zagadnienia nauk społecznych, historia dizajnu, wiedza o dizajnie) prowadzone są przez osoby posiadające dorobek naukowy w zakresie dyscyplin odpowiadających tym przedmiotom. W Laboratorium modelowania i w Pracowni ceramiki, których działalność ma kluczowe znaczenie w realizacji procesu kształcenia zostali zaangażowani wykwalifikowani i doświadczeni technolodzy, ściśle współpracujący z kadrą naukowo-dydaktyczną. Ocenę obsady zajęć dydaktycznych przeprowadzono na podstawie analizy dorobku kadry akademickiej oraz hospitacji zajęć. Według opinii Zespołu Oceniającego PKA nie budzą zastrzeżeń procedury i kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na studiach I stopnia i na studiach II stopnia.

4.3.

Realizowana polityka kadrowa wpływa na prawidłowy dobór kadry, stwarza warunki pracy stymulujące i motywujące kadrę prowadzącą proces kształcenia, stwarza możliwości współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, współpracy nauczycieli akademickich na polu dydaktyki, udziału w warsztatach i konferencjach krajowych i międzynarodowych, prowadzenia działalności naukowo-badawczej (zatrudniono specjalistów administracyjnych, którzy współpracują z kadrą naukowo-dydaktyczną i doktorantami w celu podnoszenia jakości badawczej i skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych na działalność artystyczną i badawczą). Prowadzone są działania angażujące nauczycieli akademickich w tworzenie wizji rozwoju Kierunku, np. indywidualne zapytania Dziekana: jak dydaktycy wyobrażają sobie pracownię i własną karierę w krótszej i dłuższej perspektywie – za 5, 10 lat.

Zespół Oceniający przeanalizował dokonania twórcze, naukowo-badawcze i dydaktyczne 30 nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na Kierunku. Dorobek artystyczno-projektowy i naukowy potwierdzają: liczne nagrody i wyróżnienia w krajowych i międzynarodowych konkursach, przeglądach, wystawach i festiwalach, autorstwo monografii, rozdziałów i artykułów, czynny udział w międzynarodowych konferencjach i sympozjach naukowych i artystycznych. Elementem polityki kadrowej jest kompleksowa i wieloaspektowa ewaluacja kadry uwzględniająca osiągnięcia dydaktyczne, osiągnięcia twórcze i badawcze, jak również analizę okresowej oceny dokonywanej przez studentów. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim.

Polityka kadrowa prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, w oparciu o planowaną strategię rozwoju kierunku. Podnoszenie kwalifikacji odbywa się systematycznie, co skutkuje utrzymaniem wysokiego poziomu zatrudnienia na stanowiskach naukowo-dydaktycznych. W latach 2012–2017 przeprowadzono postępowania w zakresie awansów zawodowych kadry dydaktycznej kierunku Wzornictwo: habilitacyjne – 6, doktorskie – 4.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku Wzornictwo na studiach pierwszego i na studiach drugiego stopnia jest właściwa. Na pierwszym poziomie kształcenia do minimum kadrowego zaliczonych zostało 12 nauczycieli akademickich (1 z tytułem profesora, 7 ze stopniem doktora habilitowanego i 4 ze stopniem doktora). Na drugim poziomie kształcenia zaliczono do minimum kadrowego 10 nauczycieli akademickich (1 z tytułem profesora, 7 ze stopniem doktora habilitowanego i 2 ze stopniem doktora). Brak dwóch nauczycieli ze stopniem doktora uzupełniają 2 osoby z grupy pracowników samodzielnych. Minimum kadrowe studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Wzornictwo spełnia warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596). Nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o przyporządkowaniu ich do minimum kadrowego, posiadają dorobek artystyczny i prowadzą badania naukowe w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki projektowej. Struktura kwalifikacji i doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych kadry zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz realizacji programu studiów dla kierunku Wzornictwo.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów spełnia wymagania określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370); wynosi dla studiów I stopnia 1:4,4 a dla studiów II stopnia 1:2,9. Wszyscy nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego spełniają warunek zawarty w § 10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. i prowadzą na kierunku Wzornictwo wymaganą liczbę godzin dydaktycznych.

Według opinii Zespołu Oceniającego PKA nie budzą zastrzeżeń procedury i kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na studiach I stopnia i na studiach II stopnia.

Dorobek naukowy i artystyczny nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadający obszarowi kształcenia i spełnia wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów.

Wysokie kwalifikacje kadry dydaktycznej potwierdzone są przez liczne sukcesy zawodowe i projekty badawcze oraz kategorię przyznaną Wydziałowi Projektowemu A+.

Polityka kadrowa gwarantuje utrzymanie jakości kształcenia i stabilności kierunku.

Dobre praktyki

Polityka kadrowa stwarza warunki pracy stymulujące i motywujące kadrę do tworzenia i skutecznej realizacji innowacyjnych programów kształcenia poprzez umożliwienie współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, udziału w konferencjach oraz warsztatach krajowych i międzynarodowych, prowadzenia badań naukowych (zatrudnienie specjalistów administracyjnych, którzy współpracują z kadrą naukowo-dydaktyczną i doktorantami w celu podnoszenia jakości badawczej i skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych na działalność artystyczną i badawczą), prowadzenie działań angażujących nauczycieli akademickich w tworzenie wizji rozwoju kierunku.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach funkcjonuje w jednym z najbardziej uprzemysłowionych regionów kraju, w bardzo zróżnicowanym otoczeniu społeczno-gospodarczym, z którym efektywnie podejmuje współpracę realizując założone cele edukacyjne, badawcze oraz kulturalne. Obecność w tym otoczeniu wielu znaczących pracodawców (m.in.: *Edisona*, *NanoLab*, *Code Design*) oraz przedsiębiorstw o ugruntowanej pozycji rynkowej (*Roca Polska*, *Koltech*), jak również instytucji kultury i sztuki (np. *Zamek Cieszyn*, *Stowarzyszenie Projektantów Form Przemysłowych*), oferuje studentom Wydziału Projektowego na kierunku Wzornictwo sprzyjające warunki współpracy i rozwoju. Władze Wydziału wraz ze studentami podejmują tę współpracę w sposób metodyczny z bardzo dobrymi rezultatami. Dzięki współpracy z otoczeniem gospodarczym powstały ciekawe inicjatywy, zrealizowano liczne badania, a przede wszystkim wdrożono wiele studenckich projektów. Niektóre z nich zdobyły nagrody i wyróżnienia w międzynarodowych konkursach, tak jak na przykład jedna z prac dyplomowych pn. „Projekt detektora tętna płodu *Belly Bean* – nieinwazyjnego urządzenia diagnostycznego do monitorowania pracy serca, które pozwala ocenić dobrostan płodu”. Praca zdobyła w 2017 roku pierwsze miejsce w międzynarodowym konkursie *TechINK Award 2017* w Pekinie oraz wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Najlepszych Projektów Dyplomowych *Graduation Projects*. Wśród wdrożonych projektów studenckich realizowanych w ramach cyklu dydaktycznego we współpracy z podmiotami zewnętrznymi w latach 2015-2017 wymienić można m.in.:

- projekt mebla wypoczynkowego (dyplom licencjacki) we współpracy z Dobroteką,
- zestaw ceramiczny „Mieczysław Karłowicz” we współpracy z firmą BGH Network Porcelana Śląsk,
- projekt zawalczarki PZD150 oraz PZD170 we współpracy z firmą Koltech Racibórz,
- projekt mebla modułowego we współpracy z firmą Absolutico Bielsko-Biała,

- projekty kosza na śmieci, ekspozytora oraz stołu z betonu we współpracy z firmą Bruk/Modern Line z Czyżowic,
- wyposażenie przestrzeni szkolnej w mobilne elementy edukacyjne i rekreacyjne według programu „Rozwoju poprzez ruch” we współpracy z Zakładem Produkcyjnym PILCH z Ustronia (projekt wdrożony do produkcji pn. Meble MOBI),
- dyplom magisterski „Miejsce spotkań – Moje Czechowice-Dziedzice” realizowany we współpracy z firmą Zano, firmą Skolik-Wykrojniki oraz z gminą Czechowice-Dziedzice.

Należy zauważyć, że współpraca z przedstawicielami przemysłu i biznesu, z samorządem oraz z instytucjami kultury i sztuki nie byłaby tak skutecznie realizowana bez proaktywnej postawy Uczelni oraz władz Wydziału. Aktywna polityka kooperacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym wyraża się poprzez członkostwo w wielu klastrach i konsorcjach (np.: *Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych*, *Śląski Klaster Designu*, *Śląski Klaster Multimedialny*, międzynarodowe konsorcjum badawcze *PROGRES 3*), poprzez współpracę z samorządem województwa śląskiego, współpracę z gminami i miastami (np. z gminą Czechowice-Dziedzice, miastem Orlova w sąsiadujących Czechach), a także z uczelniami wyższymi, w tym z Politechniką Śląską (Katedra Biomechatroniki Wydziału Inżynierii Biomedycznej, Koła Naukowe Wydziału Budownictwa oraz Wydziału Transportu) oraz Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach (Katedra Promocji Zdrowia i Metodologii Badań na Wydziale Fizjoterapii).

W związku z szerokim zakresem współpracy podejmowanej z otoczeniem zewnętrznym Jednostka ma możliwość kształtowania swojej oferty edukacyjnej oraz konfrontowania jej z realiami rynku. Analiza procesów rynkowych, informacja zwrotna na temat zapotrzebowania na konkretne umiejętności absolwentów (zarówno zawodowe, jak i społeczne), bieżące monitorowanie zmian technologicznych, czy też nowych trendów we wzornictwie istotnie wpływa na działania mające na celu doskonalenie koncepcji kształcenia oraz jej weryfikację.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala także na wykorzystanie ich infrastruktury oraz zasobów technologicznych. Dzięki temu studenci mogą kompleksowo realizować swoje projekty – od badań nad wybranymi problemami, poprzez projektowanie rozwiązań, aż po wdrożenia swoich projektów do produkcji. Bezcenną wartością obecności studentów w przedsiębiorstwach, czy też w instytucjach kultury i sztuki, współpracujących z Wydziałem jest bezpośredni kontakt z inżynierami, technologami, specjalistami, pracownikami różnych szczebli tych podmiotów, co ma niewątpliwie wpływ na doskonalenie warsztatu zawodowego studenta oraz kształtowanie jego kompetencji społecznych, a w rezultacie – uzyskiwanie założonych efektów kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wysoko należy ocenić efekty pracy studentów w postaci bardzo dobrych projektów badawczych oraz realizacji własnych koncepcji, których wartość podkreślają wdrożenia realizowane przez przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynku. Nagrody i wyróżnienia, które zdobywają studenci w konkursach krajowych i międzynarodowych to również mocne strony i efekt bliskiej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadprzeciętny zasięg tej współpracy oraz zreferowane rezultaty składają się na ocenę wyróżniającą.

Współpraca Jednostki z interesariuszami zewnętrznymi ma szczególnie wpływ na weryfikowanie efektów nauczania, kreowania nowych celów edukacyjnych, pozwala na realizację procesu udoskonalania koncepcji kształcenia. Studentom umożliwia zapoznanie się z realnymi warunkami pracy w zakładach, przedsiębiorstwach, instytucjach oraz weryfikuje ich kompetencje zarówno zawodowe, jak i społeczne. Kooperacja z podmiotami z otoczenia gospodarczego przynosi również korzyść w postaci pozyskanych informacji na temat nowych technologii, oprogramowania, sprzętu, jak również trendów i koncepcji projektowych. Władze Wydziału efektywnie wykorzystują zdobytą wiedzę w całym procesie organizacji studiów na kierunku Wzornictwo.

Jednostka proaktywnie odnajduje się w swoim otoczeniu społeczno-gospodarczym, definiując przy tym formy i zakres współpracy, który pozwala jej na osiągnięcie założonych efektów kształcenia poprzez realizację (razem z tym otoczeniem) badań, projektów oraz wdrożeń. Potwierdzeniem tej skutecznej polityki kooperacji są chociażby, omawiane już wcześniej, nagrody oraz wyróżnienia przyznawane studentom w wielu konkursach. Zakres współpracy niewątpliwie wyróżnia się na tle podobnych wydziałów uczelni artystycznych i stanowi przykład, który pokazuje, w jaki sposób można realizować cele edukacyjne poprzez efektywną współpracę z przedsiębiorcami, administracją, jak również z instytucjami kultury i sztuki.

Dobre praktyki

W kontekście uzasadnienia oceny wyróżniającej dotyczącej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi na szczególną uwagę zwraca kompleksowy proces podejmowanych działań mających na celu zintensyfikowanie obecności Jednostki w swoim otoczeniu społeczno-gospodarczym. Kooperacja ta jest planowana, realizowana i ewaluowana, przynosi zamierzone efekty w zakresie kształcenia i jest doskonałym przykładem na aktywną wymianę treści pomiędzy teorią (Wydział, studenci) a praktyką (przedsiębiorcy, zakłady produkcyjne, instytucje, rynek pracy). Jako dobre praktyki należy wskazać przede wszystkim:

- ponadprzeciętną aktywność na polu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (zakres współpracy, członkostwo w klastrach, konsorcjach, współpraca z samorządem, instytucjami, uczelniami wyższymi – Uczelnia, a w jej strukturach Jednostka, wykorzystuje w pełni swoje otoczenie społeczno-gospodarcze, aktywnie podejmując

z nim współpracę na wielu polach – od realizacji komercyjnych projektów, poprzez badania naukowe, aż po włączanie się w działania społeczne),

- wdrożenia projektów studenckich (to bardzo dobra praktyka, która motywuje samych studentów, weryfikuje w warunkach rynkowych efekty kształcenia, jak również samą koncepcję nauczania, prezentuje Wydział jako równoprawnego partnera w realizacji nowatorskich koncepcji i idei oraz buduje wizerunek Akademii jako znaczącego ośrodka naukowego i artystycznego w regionie; wartością dodaną są także liczne nagrody i wyróżnienia w konkursach, które zdobywają studenci, właśnie dzięki pogłębionej współpracy z przedsiębiorcami),
- analiza potrzeb rynku pracy, ewaluacja relacji z interesariuszami zewnętrznymi (władze Wydziału prowadzą systematyczną ewaluację współpracy, organizują warsztaty, na które zapraszani są – jako prelegenci – interesariusze zewnętrzni, analizują potrzeby rynku pracy, badają nowe technologie, oprogramowanie, reagują i wprowadzają odpowiednie zmiany w proces kształcenia; przykładem może być tutaj chociażby wprowadzenie do programu studiów odpowiednich zajęć, mających na celu uzupełnienie wiedzy oraz kompetencji społecznych studentów niezbędnych do podejmowania efektywniejszej współpracy z otoczeniem, takich jak: warsztaty z komunikacji interpersonalnej, sztuki prezentacji itp.),
- konsekwencja w realizacji procesu współpracy z otoczeniem (Jednostka definiuje swoje relacje z interesariuszami zewnętrznymi jako proces i konsekwentnie go realizuje, formułując w nim własne cele i aktywnie je realizując; jest to praktyka (dobra praktyka), która spina klamrą całe zagadnienie kooperacji Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a konsekwencja – jako cecha tej praktyki – jest gwarantem dalszej owocnej współpracy Jednostki z jej otoczeniem).

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach stanowi element strategii Uczelni, jak również szerszej strategii regionalnej. ASP jest członkiem międzynarodowego konsorcjum PROGRESS 3, zrzeszającego uczelnie regionu śląsko-morawskiego. Jednym z celów projektu: Program rozwoju Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach (w ramach projektu: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój) jest umiejdzynarodowienie procesu kształcenia; od roku akademickiego 2018/2019 zostanie uruchomiona międzywydziałowa pracownia międzynarodowa prowadzona przez profesorów wizytujących z zagranicy, uruchomiona zostanie również ścieżka kształcenia w języku angielskim na studiach II stopnia na kierunkach Projektowanie graficzne oraz Wzornictwo (od naboru 2019/2020).

Proces umiędzynarodowienia jest istotnym elementem działalności kierunku Wzornictwo w obszarze kształcenia i badań naukowych. Wydział Projektowy organizuje międzynarodowe wykłady i warsztaty, np. cykliczna Międzynarodowa Konferencja Projektowa i Konkurs *Agrafa, World Usability Day Silesia*. W latach 2013-2016 dwunastu pracowników zagranicznych prowadziło zajęcia w ramach programu Erasmus oraz wykłady i warsztaty dla studentów. Dziewięciu nauczycieli akademickich kierunku Wzornictwo wyjeżdżało za granicę w ramach programu Erasmus + (prowadzenie zajęć lub wizyty studyjne, przygotowawcze). Nauczyciele akademicy ocenianego kierunku biorą czynny udział w międzynarodowych konferencjach, np.: Międzynarodowa konferencja *Laughter in Visual Communication*, Narodowy Instytut Audiowizualny, Warszawa; *Colour and Colorimetry. X Conferenza del Colore*, Genoa; *City partnerships – theory and practice in the context of multiannual financial framework*.

Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość udziału w międzynarodowym programie wymiany Erasmus +. Oferta wyjazdów jest atrakcyjna. Studenci kierunku Wzornictwo w ramach programu Erasmus + wyjeżdżali do Wielkiej Brytanii, Francji, Czech, Niemiec, Słowacji i Hiszpanii. W latach 2013-2017 piętnastu studentów kierunku Wzornictwo odbyło część studiów na uczelniach partnerskich lub praktyki w zagranicznych studiach projektowych. Ważnym elementem procesu kształcenia jest możliwość kontaktu, wymiany poglądów i poznanie opinii o własnej twórczości wyrażonej przez studentów z uczelni zagranicznych. Należy podkreślić, że w latach 2013-2016 trzydziestu trzech studentów zagranicznych odbyło studia na Wydziale Projektowym.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca międzynarodowa ma istotny wpływ na działalność w obszarze kształcenia i badań naukowych. Wspólna realizacja projektów międzynarodowych umożliwia wymianę dobrych praktyk. Prowadzona jest obustronna wymiana kadry dydaktycznej i studentów z zagranicznymi uczelniami partnerskimi w ramach programu Erasmus + (31 uczelni partnerskich z 16 krajów).

Kadra dydaktyczna Wydziału Projektowego wykorzystuje rezultaty międzynarodowych badań i współpracy z zagranicznymi środowiskami artystycznymi w kształceniu studentów kierunku Wzornictwo. Pracownicy jednostki prezentują swój dorobek naukowy, dydaktyczny i artystyczny, biorąc udział w międzynarodowych konferencjach i wystawach, organizując warsztaty i prowadząc zajęcia w uczelniach zagranicznych.

Jednostka stworzyła studentom możliwość uczestnictwa w międzynarodowym programie wymiany Erasmus+. W latach 2013-2017 piętnastu studentów kierunku Wzornictwo skorzystało z tej oferty.

Program studiów i przyjęta organizacja zajęć sprzyjają umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Do mocnych stron Kierunku należy:

- szeroka efektywna współpraca z ośrodkami zagranicznymi i przede wszystkim stosunkowo liczne przyjazdy studentów z uczelni zagranicznych na wizytowany Kierunek,

- promocja kadry i studentów dzięki współpracy wymiany dydaktycznej i wystawienniczej za granicą,
- organizacja wyjazdów dla studentów na najważniejsze wydarzenia artystyczne poza granicami kraju,
- Jednostka zapewnia wsparcie studentom przyjeżdżającym wydając corocznie uzupełniane materiały informacyjne.

Ze słabych stron należy wymienić brak oferty programowej wizytowanego Kierunku dla studentów polskich i zagranicznych chcących studiować w języku angielskim. Pomimo tych braków trzeba zauważyć, że w każdej pracowni możliwe jest komunikowanie się w tym języku.

Dobre praktyki

Cykliczna Międzynarodowa Konferencja Projektowa i Konkurs *Agrafa*.

Projekt: Dizajn na pograniczu. Re – kreacja miast na pograniczu polsko-czeskim. Rozwiązania zaproponowane i wytworzone w wyniku realizacji projektu będą służyły poprawie jakości życia mieszkańców Czechowic-Dziedzic i Orłowej; kluczowe aspekty projektu: projektowanie społeczne, tradycja, tożsamość, komunikacja wizualna, przestrzeń publiczna, produkt; projekt realizowany na kierunku Wzornictwo, w Katedrze Komunikacji Wizualnej, w Pracowni Projektowania Komunikacji Społecznej.

Do dobrych praktyk trzeba zaliczyć:

- program Buddy, w którym opieka nad studentami przyjeżdżającymi w ramach wymiany LLP Erasmus + studenci Kierunku umożliwiają bliższe kontakty oraz doskonalenie znajomości języków obcych,
- stałe wsparcie pracownika Działu Nauczania odpowiedzialnego za współpracę zagraniczną w ramach pomocy w kwestiach doraźnych i cyklicznego informowania o wydarzeniach kulturalnych na uczelni,
- włączenie samorządu studenckiego w proces integracji studentów zagranicznych,
- finansowanie i dystrybucja materiałów promocyjnych i informacyjnych w języku angielskim,
- Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, w obszarze współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi jest przedmiotem zainteresowania władz regionalnych (np. Design 4 Innovation Interreg Europe), którego członkiem jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
- ASP w Katowicach jest członkiem Śląskiego Konsorcjum Uczelni Publicznych oraz międzynarodowego konsorcjum PROGRES 3 zrzeszającego uczelnie regionu śląsko-morawskiego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Pomieszczenia dydaktyczne wykorzystywane na potrzeby kierunku Wzornictwo prowadzonego przez Wydział Projektowy Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach znajdują się przy ul. Raciborskiej 37, Raciborskiej 50 i Koszarowej 19. Baza dydaktyczna i naukowa została dostosowana do potrzeb wynikających z procesu kształcenia, jak również działalności naukowo-badawczej; umożliwia osiąganie przez studentów przygotowanie do prowadzenia badań na poziomie studiów I stopnia i prowadzenie badań na studiach II stopnia. Rozmiary infrastruktury są dostosowane do liczebności studentów oraz planów rozwoju kierunku. Wydział Projektowy dysponuje 64 pracownikami o łącznej powierzchni 3392 m², wyposażonymi adekwatnie do prowadzonych zajęć. Są to: pracownie projektowe, pracownie artystyczne, sale wykładowe wyposażone w sprzęt do prowadzenia prezentacji audiowizualnych oraz pracownie wysokiej specjalizacji technologicznej: 3 pracownie komputerowe, Laboratorium modelowania, Pracownia ceramiki, Pracownia fotograficzna, Pracownia animacji i gier komputerowych, Laboratorium dźwięku, Laboratorium obrazu ruchomego i interakcji, Oficyna drukarska.

W procesie kształcenia studentów kierunku Wzornictwo szczególne znaczenie ma zdobywanie wiedzy i umiejętności w zakresie modelowania. W nowym budynku ASP przy ul. Raciborskiej 50 powstało nowoczesne Laboratorium modelowania o powierzchni 374 m². Jego wyposażenie pozwala na wszechstronną obróbkę materiałów wykorzystywanych zarówno w procesie modelowania roboczego - wspomagającego proces projektowy, jak i do realizacji modeli wystawowych oraz prototypów projektów powstających w Katedrze Projektowania Form Przemysłowych. Zaangażowano wykwalifikowanych i doświadczonych technologów, zapewniono studentom dostęp do odpowiednich maszyn, urządzeń i materiałów. Zapewnione jest bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej pod względem przepisów BHP.

Kluczowe znaczenie dla procesu kształcenia na kierunku Wzornictwo ma stosowanie technologii cyfrowej. W procesie dydaktycznym wykorzystywane jest oprogramowanie systemu CAD/CAM "Solid Works", które ułatwia oraz przyspiesza proces projektowania produktu, wizualizacji projektów, modelowania i produkcji. Przygotowuje studentów do współpracy z przemysłem, ułatwia współpracę z inżynierami, konstruktorami, technologami oraz umożliwia pracę zdalną. Oprogramowanie umożliwia wykorzystywanie do realizacji modeli i prototypów maszyn CNC (komputerowe sterowanie urządzeń numerycznych) takich jak, będących na wyposażeniu laboratorium, drukarek 3D firmy Stratasys 3D FDM Dimension Uprint SE, drukarek 3D FDM Dimension uprint SE Plus, drukarek 3D Polyjet, Stratasys Objet 30, frezarek 3D: frezarko-grawerka narzędziowa CNC - BFN 1006 KIMLA czy ploterów frezujących MEGACUT, KIMLA, plotera frezującego CNC BLACKBIRD KIMLA z głowicą tnąco-bigującą czy plotera laserowego.

Zestaw dostępnych maszyn i narzędzi umożliwia obróbkę drewna i materiałów drewnopochodnych. Począwszy od zgrubnych technologii obróbki jak: struganie, cięcie na pilach taśmowych i tarczowych, toczenie, frezowanie 3D na nowoczesnym centrum obróbczym CNC firmy Kimla BLACKBIRD 1015, kończąc obróbkę na szlifierkach, polerkach, szczotkarkach służących do wykańczania powierzchni. Zainstalowana kabina lakiernicza umożliwia wykańczanie modeli powierzchnią lakierniczą. Wyposażenie umożliwia obróbkę tworzyw sztucznych, dzięki urządzeniom do frezowania, cięcia laserem, gięcia krawędziowego, czy dzięki technologii termoformowania i klejenia tworzyw sztucznych.

Laboratorium stwarza również możliwości do obróbki metali (w tym aluminium). Dzięki m.in. grawerko-frezarce BFN 1018 firmy Kimla możliwe jest wykonanie form do termoformowania, form do odlewów oraz gotowych detali ze stopów aluminium. Dostępne są narzędzia do cięcia, gięcia, szlifowania i spawania metali. Do dyspozycji studentów pozostają maszyny zapewniające możliwości szycia zarówno lekkich, jak i ciężkich materiałów typu skóry oraz haftowania komputerowego: maszyna do szycia Brother Innovis, maszyna haftująca Brother, maszyna do szycia typu overlock JUKI, maszyna do szycia przemysłowa TYPICAL.

Pracownia ceramiki posiada urządzenia umożliwiające formowanie, szkliwienie i wypal materiałów ceramicznych oraz szkła.

Dwupoziomowe Laboratorium modelowania oraz Pracownia ceramiki zapewniają studentom komfortowe warunki do realizacji własnych zamierzeń projektowych pod okiem wykwalifikowanych technologów.

Szczególnym elementem infrastruktury, wyróżniającym ASP w Katowicach na tle innych uczelni tego typu jest Sala Otwarta o pow. 372 m² znajdująca się w nowym budynku. Jest to wysoka, przestronna pracownia wyposażona w 4 projektory i ekrany, umożliwiająca realizację projektów w dużej skali, prowadzenie różnorodnych działań dydaktycznych, ekspozycyjnych i społecznych.

Podobnie szczególną wartość posiada przestrzeń zewnętrzna pomiędzy budynkami – dziedziniec – miejsce spotkań i interakcji Uczelni z lokalną społecznością. Mają tu miejsce projekcje filmowe, imprezy okolicznościowe (Dzień dziecka, Mikołaj), warsztaty i pokazy.

Wyjątkowym, niespotykanym w innych jednostkach projektowych elementem infrastruktury jest Sala kinowa wyposażona w wysokiej jakości sprzęt audiowizualny. W Sali kinowej odbywają się seanse filmowe, wykłady, konferencje, obrony dyplomów i inne ważne wydarzenia. Przedmioty teoretyczne prowadzone są w salach wykładowych o pow. 106,53 m² oraz w Sali kinowej.

Uczelnia zapewnia prezentację efektów kształcenia w Sali Otwartej, Galerii Wertykalnej w budynku przy ul. Raciborskiej 20 oraz w Galerii ASP Rondo Sztuki w Katowicach

We wszystkich budynkach Uczelni dostępny jest bezprzewodowy Internet.

W budynku przy ul. Raciborskiej 37 powstał pokój studencki, a w budynku przy ul. Koszarowej 19 – punkt gastronomiczny wraz z miejscem wypoczynku. Uczelnia posiada również pokoje gościnne, wykorzystywane podczas konferencji i warsztatów.

Zespół oceniający PKA odwiedził pomieszczenia dydaktyczne, laboratoria, sale komputerowe, zapoznał się z ich wyposażeniem i potwierdza, że studenci korzystają z profesjonalnego sprzętu dostosowanego do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku.

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są dostępne dla studentów kierunku Wzornictwo, a w szczególności piśmiennictwo zalecane w sylabusach przedmiotów.

Profilowana Biblioteka ASP jest przyjazną przestrzenią, zachęcającą studentów do stałego kontaktu z książkami, oferującą pomoc w uzyskaniu wszelkich materiałów koniecznych w pracy projektowej i naukowo-badawczej. Wyposażona jest w regały z podręcznym księgozbiorem – najnowszymi, bądź okresowo wskazywanymi wydawnictwami, na drugim piętrze znajduje się główny księgozbiór (książki dostarczane są windą). W czytelni znajdują się stoły do pracy wspólnej i indywidualnej (37 miejsc dla czytelników) oraz 8 stanowisk komputerowych w wydzielonym pomieszczeniu. Otwarta jest dla studentów od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 – 16.00. Obecnie biblioteka posiada ponad 10 000 pozycji dotyczących wszystkich dziedzin sztuki, w tym pozycje obcojęzyczne oraz krajowe i zagraniczne czasopisma bieżące. Zasoby biblioteki są na bieżąco aktualizowane poprzez zakup i wymianę biblioteczną oraz współpracę z innymi instytucjami.

Aktualności i zakres tematyczny zasobów bibliotecznych jest dostosowany do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na kierunku Wzornictwo, w tym w szczególności mających na celu osiągnięcie przez studentów przygotowania do badań i udziału w badaniach. Wielkość tych zasobów jest dostosowana do liczebności studentów na ocenianym kierunku oraz planów jego rozwoju. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, w tym efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

W Uczelni działa Rada Biblioteczna, która opiniuje zakup nowości wydawniczych do biblioteki, adekwatnych do potrzeb pedagogów i studentów, ustala pozycje zakupów ważnych pod kątem lektur obowiązkowych i uzupełniających. Istnieje możliwość wypożyczania międzybibliotecznego krajowego i zagranicznego, możliwość rezerwacji, przedłużania online. Użytkownicy mogą korzystać z platformy Wirtualnej Biblioteki Nauki. Biblioteka posiada system KOHA – nowoczesną platformę bibliotekarstwa akademickiego.

7.3 Rozwój i doskonalenie infrastruktury wpisany jest w Misję i Strategię Wydziału Projektowego. Zaplecze technologiczne jest stale rozwijane, w szczególności Laboratorium modelowania oraz Laboratorium obrazu ruchomego i interakcji. W trakcie realizacji jest I etap budowy biblioteki materiałów z fizycznymi próbkami. Stan sprzętu wszystkich pracowni wysokiej specjalizacji technologicznej jest co roku weryfikowany, dokonywana jest wymiana sprzętu, zakup części eksploatacyjnych, aktualizacja oprogramowania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Baza dydaktyczna i naukowa została dostosowana do potrzeb wynikających z procesu kształcenia, jak również działalności naukowo-badawczej; umożliwia osiągnięcie przez studentów przygotowanie do prowadzenia badań na poziomie studiów I stopnia i prowadzenie badań na studiach II stopnia. Rozmiary infrastruktury są dostosowane do liczebności studentów oraz planów rozwoju kierunku.

Szczególnym elementem infrastruktury, wyróżniającym ASP w Katowicach na tle innych uczelni tego typu jest Sala Otwarta o pow. 372 m², znajdująca się w nowym budynku. Jest to

wysoka, przestronna pracownia wyposażona w 4 projektory i ekrany, umożliwiającą realizację projektów w dużej skali, prowadzenie różnorodnych działań dydaktycznych, ekspozycyjnych i społecznych.

Podobnie szczególną wartość posiada przestrzeń zewnętrzna pomiędzy budynkami – dziedziniec – miejsce spotkań Uczelni z lokalną społecznością. Mają tu miejsce projekcje filmowe, imprezy okolicznościowe, warsztaty i pokazy.

Wyjątkowym, niespotykanym w innych jednostkach projektowych elementem infrastruktury jest Sala kinowa wyposażona w wysokiej jakości sprzęt audiowizualny. W Sali kinowej odbywają się seanse filmowe, wykłady, konferencje, obrony dyplomów i inne ważne wydarzenia.

Sale dydaktyczne, laboratoria wyposażone są w sprzęt umożliwiający nowoczesną edukację, a studenci mogą z nich korzystać poza godzinami zajęć po wcześniejszym zgłoszeniu i wypełnieniu odpowiedniego formularza. Szczególnie ważna dla procesu kształcenia w ramach obu specjalności (projektowania form przemysłowych i projektowania komunikacji wizualnej) jest możliwość modelowania roboczego – wspomagającego proces projektowy, realizacji modeli wystawowych oraz profesjonalnych prototypów dzięki bogato wyposażonej infrastrukturze Laboratorium modelowania i Pracowni ceramiki.

Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, w tym efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Zespół Oceniający PKA uznał, że baza dydaktyczna, którą dysponuje kierunek Wzornictwo jest na bardzo dobrym poziomie, stwarza warunki do realizacji procesu dydaktycznego i prowadzenia badań naukowych w dziedzinie sztuki plastycznej, dyscyplinie artystycznej sztuki projektowej. Wydział Projektowy dysponuje nowoczesną infrastrukturą umożliwiającą studentom dostęp do najnowszych technologii i umożliwiającą nowoczesne formy kształcenia. Specjalistyczne laboratoria sprzyjają zwiększeniu konkurencyjności na rynku edukacyjnym oraz konkurencyjności absolwentów kierunku Wzornictwo na rynku pracy. Dzięki stale doskonalonej bazie naukowo-dydaktycznej Uczelnia ma ugruntowaną pozycję w środowisku społecznym i gospodarczym – jest postrzegana jako pożądaný partner wspólnych inicjatyw.

Dobre praktyki

Infrastruktura Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach posiada elementy wyjątkowe, nie spotykane na innych uczelniach tego typu i podobnych kierunkach studiów, jednocześnie możliwe, przy odpowiednich środkach finansowych, do wdrażania także na innych uczelniach. Sala Otwarta i Sala kinowa o szczególnych wartościach przestrzennych i użytkowych skutecznie wpływają na efekty kształcenia na ocenianym kierunku.

Szczególną wartość posiada również przestrzeń zewnętrzna pomiędzy budynkami – dziedziniec – miejsce spotkań i interakcji Uczelni z lokalną społecznością.

Zalecenia

Zakończenie likwidacji barier architektonicznych.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studenci kierunku „wzornictwo” otrzymują wsparcie Jednostki w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. Jednostka współorganizuje wraz z Urzędem Marszałkowskim festiwal Design Silesia, finansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt promuje wykorzystanie designu w rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, zwłaszcza w zakresie podnoszenia ich innowacyjności, a co za tym idzie konkurencyjności. Odbiorcami projektu są studenci kierunku „wzornictwo”. Jednostka współpracuje także z Zamkiem Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie, którego przedstawiciele prowadzą prelekcje dla studentów oraz pomagają pozyskiwać kontakty zagraniczne dla Jednostki. Studenci ocenianego kierunku odwiedzają instytucję, celem odbycia warsztatów projektowych. Studenci ocenianego kierunku brali udział w warsztatach w Czechowicach Dziedzicach i Orłowej (warsztaty zagraniczne), zrealizowano także jeden dyplom o charakterze międzynarodowym w zakresie wykorzystania potencjału twórców ludowych w panelach do nauczania haftów krzyżowych. Projekt został wdrożony w 21 miejscach. Liczne projekty studenckie znajdują zastosowanie i są wdrażane w rozwiązaniach przemysłowych. Studenci ocenianego kierunku na spotkaniu z ZO wskazali, że często nawiązują kontakty z pracodawcami za pośrednictwem nauczycieli akademickich, wykorzystujących swoje prywatne kontakty do przedstawicieli zewnętrznych instytucji i firm. Studenci wskazali, że niewiele wiedzą na temat działalności Biura Karier. Ze spotkania z przedstawicielem Biura Karier uzyskano informację, że w jego kompetencji leży jedynie przesyłanie otrzymanych od pracodawców ofert pracy. W jednostce funkcjonuje Rzecznik Praw Studentów, jednak studenci na spotkaniu z ZO wskazali, że nie są poinformowani na temat jego funkcjonowania oraz zakresu kompetencji.

Studenci ocenianego kierunku są motywowani do zdobywania jak najlepszych wyników w nauce poprzez możliwość ubiegania się o stypendium rektora. Studenci kierunku wzornictwo znają zasady ubiegania się o świadczenia pomocy materialnej. Nie zawsze otrzymują jednak decyzje administracyjne do składanych wniosków, a decyzje pojawiają się z dużym opóźnieniem czasowym. Studenci ocenianego kierunku są zadowoleni z obsługi administracyjnej zapewnianej przez dziekanat. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do potrzeb i oczekiwań studentów

Koło naukowe wzornictwa R37, zrzeszające studentów ocenianego kierunku wraca obecnie do aktywnej działalności. Koło naukowe organizuje konferencję Update, obejmującą zagadnienia projektowania w sferze recyklingu, prelekcje oraz wystawę. Odbiorcami konferencji (w tym wystawy) są również osoby niezwiązane ze środowiskiem akademickim. Koło organizuje także dodatkowe warsztaty dla studentów np. Uporządkuj swoje myśli, warsztat z zakresu rysunku prezentacyjnego. Członkowie koła naukowego biorą udział w

aranżacji pokoju, przeznaczonego dla studentów ocenianego kierunku. Jeden z dyplomów magisterskich dotyczył aranżacji przestrzeni dedykowanej studentom kierunku wzornictwa. Kolejne udogodnienia są stopniowo adaptowane dla studentów w pomieszczeniu. Jednostka wspiera finansowo rozwój pomieszczenia dla studentów. Co więcej, część materiałów koniecznych do przygotowania pokoju dla studentów uzyskano od firm zewnętrznych. Samorząd studencki otrzymuje pulę środków przeznaczonych na działalność studencką, które rozdziela odpowiednio na koła naukowe działające w Akademii Sztuk Pięknych. Koło naukowe R37 ma także możliwość uzyskania dodatkowych środków od dziekana Jednostki. Studenci ocenianego kierunku reprezentują uczelnię podczas tzw. 4 Design Days, odbywającej się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym i Spodku w Katowicach. Studenci angażują się w projekt jako wolontariusze, którzy oprowadzają odwiedzających po wystawach. Studenci angażowani są także w prace nad konferencją naukową AgraFA, podczas której m.in. opiekują się zagranicznymi gośćmi.

Studenci wskazali, że chcieliby, aby w ramach zajęć mieli możliwość szerszej współpracy z innymi uczelniami, takimi jak Politechnika Śląska. Studenci przygotowują projekty, które znajdują zastosowania w przemyśle, np. skonstruowali maszynę do przetwarzania odpadów plastikowych we współpracy z kołem naukowym z innej uczelni. Członkowie koła naukowego na spotkaniu z ZO wskazali, że zazwyczaj ich projekty nie są opisywane w formie publikacji i artykułów naukowych. Członkowie koła naukowego co roku wybierają opiekuna koła spośród nauczycieli akademickich, który wspiera ich w działaniach w jednostce w formie organizacyjnej i merytorycznej. Studenci ocenianego kierunku wskazali, że sala dla studentów wyposażona jest w komputery, jednak nie zawsze działają one prawidłowo. Studenci ocenianego kierunku mogą liczyć na pomoc informatyków w celu rozwiązania problemów z komputerami. Studenci mają do dyspozycji kuchnię, z której mogą korzystać w przerwach między zajęciami.

Studenci wskazali, że obrona pracy dyplomowej jest dla nich dużym wydarzeniem. Zwrócili uwagę, że oprawa związana z egzaminem dyplomowym jest dla nich bardzo korzystna, motywuje do rzetelnego przygotowania do egzaminu dyplomowego. Co więcej, egzamin dyplomowy odbywa się w formie otwartej dla publiczności, co podnosi prestiż uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz dodatkowo motywuje studentów do rzetelnego przygotowania się do egzaminu. Studenci ocenianego kierunku przygotowani są do badań naukowych. Rzadko po wykonaniu danego projektu, przygotowują publikacje i artykuły naukowe. Opiekun roku przypomina studentom o świadczeniach, przysługujących im z tytułu niepełnosprawności. Jednostka zapewnia 2 dodatkowe miejsca podczas rekrutacji osobom z niepełnosprawnościami, jednak na kierunku wzornictwo na razie budynek, w którym odbywają się zajęcia nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i te 2 dodatkowe miejsca podczas rekrutacji nie są przyznawane. Obecnie na kierunku wzornictwo studiuje jedna osoba z niepełnosprawnością. Na Akademii Sztuk Pięknych działa Rzecznik ds. Osób Niepełnosprawnych. Budynek przy ulicy Raciborskiej 37 jest budynkiem zabytkowym i nie jest dostosowany do osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Jednostka planuje wybudowanie windy w budynku, celem umożliwienia odbywania zajęć studentom z niepełnosprawnościami motorycznymi. Na wydziale Artystycznym, studenci na module Arteterapia realizują projekty dedykowane osobom z niepełnosprawnościami, z których mogą potem korzystać studenci innych wydziałów. W ramach prowadzonego procesu

dydaktycznego, w pracowniach Wydziału Projektowego od lat powstają prace dyplomowe będące odpowiedzią na wzrastające potrzeby aktywnego życia osób z różnymi niepełnosprawnościami. Na kierunku Grafika, specjalność: Projektowanie Graficzne powstają dyplomy, których wdrożenie mogłoby pomóc osobom chorym i niepełnosprawnym. W ramach działalności kulturalnej realizowane są zarówno projekty prowadzone wspólnie z instytucjami zewnętrznymi, działającymi w tym obszarze (m.in.: z Fundacją Iskierka, Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Skarbek w Mysłowicach, czy też Warsztatami Terapii Zajęciowej w Katowicach-Giszowcu), jak również projekty specjalne, poświęcone osobom niepełnosprawnym lub wykluczonym społecznie. Zgodnie z Regulaminem ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, studenci posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności mogą otrzymać stypendia specjalne przyznawane przez Wydziałową Komisję Stypendialną. Wysokość stypendium uzależniona jest od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Ponadto, Akademia od roku 2014 zatrudnia w ramach umowy-zlecenia psychologa, który prowadzi cotygodniowe konsultacje dla studentów.

8.2.

Studenci w większości pozytywnie oceniają formy wsparcia, zapewniane im przez Jednostkę. Są o nich informowani poprzez stronę internetową, media społecznościowe oraz bezpośrednio przez pracowników administracyjnych raz prowadzących zajęcia. Studenci mają możliwość składania skarg i wniosków w formie bezpośredniej u Dziekana Wydziału. Ze względu na niewielką liczebność studentów na kierunku „wzornictwo”, interesariusze wewnętrzni nie zgłosili potrzeby istnienia sformalizowanego systemu zgłaszania skarg i wniosków. Ważną rolę w przekazywaniu oczekiwań studentów wobec systemu wsparcia w Jednostce odgrywa samorząd studentów Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, który reprezentuje ogół studentów ocenianego kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci ocenianego kierunku są wspierani przez Jednostkę w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia. Szczególnie uzdolnieni studenci mogą liczyć na wsparcie finansowe Jednostki. Studenci posiadają informacje związane z ubieganiem się o świadczenia pomocy materialnej. Samorząd studencki oraz członkowie studenckiego ruchu naukowego są wspierani przez Jednostkę merytorycznie i finansowo. Mocną stroną Jednostki jest działalność koła naukowego R37, w którą angażują się studenci kierunku wzornictwo. Studenci ocenianego kierunku biorą także udział jako wolontariusze w konferencji 4DesignDays. Studenci ocenianego kierunku mogą korzystać z indywidualizacji procesu kształcenia, co pozwala im na dostosowania form zajęć oraz metod ich weryfikacji do ich potrzeb. Studenci na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili obsługę administracyjną Jednostki. Godziny konsultacji nauczycieli akademickich są ustalone i znane studentom, jednak mogą oni dobierać termin spotkania w zależności od swoich potrzeb oraz planu zajęć. Jednostka w doskonaleniu systemu wsparcia studentów uwzględnia potrzeby i oczekiwania studentów. Jednostka uwzględnia potrzeby interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia systemu wsparcia studentów

Dobre praktyki

Udostępnienie studentom kuchni do dyspozycji pomiędzy zajęciami dydaktycznymi.
Coroczny wybór opiekuna naukowego, dokonywany przez członków koła naukowego.

Udostępnienie studentom sali wolnego dostępu oraz kuchni, z której mogą korzystać w przerwie między zajęciami.

Zaangażowanie studentów jako wolontariuszy w organizację międzynarodowej konferencji 4 Design Days i AgraFA.

Zalecenia

Zaleca się rozpowszechnienie informacji na temat Rzecznika Praw Studenta.

Zaleca się podjęcie działań, mających na celu wsparcie studentów we wchodzeniu na rynek pracy.

Zaleca się poszerzenie współpracy w obszarze dydaktyki z Politechniką Śląską

np. poprzez realizację wspólnych projektów, w które zaangażowani będą studenci kierunku „wzornictwo”.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Wzmocnić kadrę pedagogiczną projektowania produktu. Zatrudniać projektantów mających doświadczenie i sukcesy zawodowe (praktyków), projektantów zatrudnionych w firmach projektowych.	Zalecenia zostały zrealizowane. W strukturze zatrudnienia na kierunku wzornictwo znajdują się nauczyciele akademicki zatrudniani na stanowiskach naukowo-dydaktycznych. Młodzi pracownicy zatrudniani są na stanowiskach asystentów. Są to projektanci pracujący w studiach projektowych lub prowadzący własne. Większość kadry kierunku (oprócz pracowni realizujących program z zakresu sztuk wizualnych) zajmuje się działalnością naukowo-projektową. W swym dorobku mogą się wykazać licznymi wdrożeniami, wystąpieniami na konferencjach naukowych, doświadczeniem w prowadzeniu badań naukowych. Plan polityki rozwoju kadry prowadzony przez Uczelnię, wspiera również podnoszenie kwalifikacji kadry naukowej. W okresie od, który minął od poprzedniej oceny jakości kształcenia PKA przeprowadzono 6 postępowań habilitacyjnych (4 w zakresie sztuk projektowych) oraz 4 doktorskie (w zakresie sztuk projektowych). Skuteczność tych działań potwierdza otrzymana przez Wydział Projektowy kategoria A+.
Umożliwić prowadzenie polityki rozwoju pracowni projektowych poprzez zatrudnienie w najsilniejszych pracowniach projektowych asystentów na pełnym etacie, zwiększając ich doświadczenia, samodzielność i odpowiedzialność za rozwój pracowni.	
Zasugerowano położenie większego nacisku na budowę kadry z dorobkiem z zakresu kierunku wzornictwo, aktywizując samodzielnych pracowników do wszczynania przewodów profesorskich oraz młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych zapewniając im rozwój artystyczno-projektowy.	
Na 30 członków Rady Wydziału tylko 8 osób reprezentowało oceniany kierunek studiów, tak więc nie wszystkie przedstawiane przez przedstawicieli kierunku propozycje zmian w celu poprawienia planów studiów, a co za tym idzie i jakości kształcenia, były zatwierdzane przez Radę Wydziału.	Zalecenie zostało zrealizowane. Aktualnie na 38 członków Rady Wydziału Projektowego 18 (2 profesorów sztuk plastycznych; 10 dr hab.; 1 dr; 1 mgr oraz 1 doktorant; 3 studentów) reprezentuje oceniany kierunek studiów. Zmiany w planach studiów przede wszystkim opracowywane są w ramach Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia, w której znajdują się przedstawiciele każdego kierunku (Kierownicy Katedr) w równych proporcjach. Wypracowane koncepcje oceniane są w ramach Wydziałowej komisji ds. oceny jakości kształcenia, której skład również uwzględnia reprezentantów obu kierunków (zarówno nauczyciele akademicki jak i studenci).

Pracownię modelarską wyposażono w nowoczesne urządzenia do wykonywania prototypów. Można jednak wprowadzić dodatkowy element wzbogacający wiedzę studenta w zakresie poznawania właściwości materiałów. Gdyby zwiększyć liczbę godzin zajęć w pracowni rzeźby, można by zacząć fazę eksperymentów i poszukiwań z nowymi materiałami. Biorąc jednak pod uwagę specyfikę kształcenia, jakim jest wzornictwo, sugeruje się wprowadzenie do programu studiów przedmiotu modelowanie produktu w semestrze 6 i 7.	Zalecenie zostało zrealizowane. Wprowadzono zmiany do programów studiów, uwzględniające potrzebę edukacji w zakresie modelowania i eksperymentów materiałowych: <u>Studia pierwszego stopnia</u> 1 rok, przedmioty obowiązkowe: podstawy modelowania, rzeźba i modelowanie 3 rok, przedmiot do wyboru: modelowanie i dokumentacja projektowa 2–4 rok przedmiot do wyboru: rzeźba i modelowanie <u>Studia drugiego stopnia</u> 1–2 rok, przedmiot obowiązkowy: modelowanie i dokumentacja projektowa. Proces dydaktyczny w tym zakresie został wsparty poprzez zatrudnienie dodatkowych specjalistów: z zakresu technologii i materiałoznawstwa, pracownika naukowego oraz ceramika, technologa. Atutem jest również fakt, że program przedmiotów związanych z modelowaniem realizowany jest przez projektanta-praktyka wraz specjalistą, technologiem lub inżynierem.
Liczba godzin przeznaczonych na realizację programu przekracza wymagania w tym zakresie.	Zalecenie zostało zrealizowane. Programy studiów zostały zmodyfikowane – aktualnie każdy semestr obejmuje 30 pkt. ECTS.
Sugeruje się, by liczebność studentów, zwłaszcza w grupach projektowych, nie była większa niż 15 osób.	Zajęcia w pracowniach projektowych odbywają się w grupach nie większych niż 12 osób
Na spotkaniu z pracownikami kierunku wzornictwo pracownicy prowadzący przedmiot sztuki wizualne sugerowali większą liczbę godzin na realizację ich treści kształcenia. W odniesieniu do tych sugestii ZO zaleca raczej modyfikację programu pracowni przez ściślejsze powiązanie z zadaniami pracowni projektowych.	Program przedmiotów realizowanych w ramach modułu kształcenie artystyczne uwzględnia wszechstronny rozwój umiejętności plastycznych studentów (malarstwo, rzeźba, nowe media) ze szczególnym uwzględnieniem tych doświadczeń w pracy projektanta wzornictwa, w szczególności: – zapoznanie studentów z systemami kolorystycznymi i ich zastosowaniem; – zagadnienia związane z umiejętnością przetworzenia przestrzeni trójwymiarowej w dwuwymiarową; – wyrobienie w studentach umiejętności analizy zjawisk kolorystycznych w kontekście powszechności ich występowania, oraz kreatywne posługiwanie się kolorem. – umiejętność redukowania koloru i kształtu do potrzeb kompozycji plastycznej; – podstawy rysunku prezentacyjnego.
Brakuje miejsca, gdzie można by modelować z rozmachem i w pełni profesjonalnie - brakuje właściwych warunków do malowania modeli czy pracy studentów przy modelach na uczelni. Należy zadbać o rozwój bazy warsztatowej związanej z modelowaniem oraz wprowadzić przedmiot modelowanie, w celu zdobycia przez studentów praktycznych doświadczeń związanych z tworzeniem i wykorzystywaniem modeli przestrzennych w projektowaniu produktu.	Studenci wykonują profesjonalne prototypy w ramach specjalności: projektowanie form przemysłowych, projektowanie komunikacji wizualnej dzięki bogato wyposażonej infrastrukturze: laboratorium modelowania, modelarnia oraz pracownia ceramiki. Studenci zdobywają doświadczenie również w zakresie eksperymentów materiałowych, realizując zadania w ramach przedmiotów: podstawy modelowania, rzeźba i modelowanie oraz modelowanie i dokumentacja projektowa. Eksperymenty materiałowe realizowane są również w trybie warsztatowym, z ekspertami zewnętrznymi podczas tygodnia projektowego Design na BezTydzień, organizowanego przez Wydział Projektowy: – warsztaty z barwienia tkanin, – warsztaty materiałowe z wykorzystaniem węgla.
Studenci kierunku wzornictwo biorą udział w licznych konkursach, wystawach, mają możliwość wdrażania	Wszystkie pracownie projektowe, oraz wybrane przedmiotowe wprowadzają w cykl dydaktyczny udział

projektów czy też publikacji w znanych kwartalnikach związanych z designem, co jest najlepszą metodą weryfikacji i oceny prac studentów. Opiekę merytoryczną nad projektem sprawuje zawsze nauczyciel akademicki. Sugeruje się rozpowszechnić tego typu sposób działania wśród wszystkich pedagogów kierunku wzornictwo, ponieważ taką formą działalności dydaktyczno - organizacyjnej wyróżnia się jedynie dwóch nauczycieli akademickich.	w konkursach zewnętrznych lub są współorganizatorami konkursu razem z partnerem zewnętrznym, przedstawicielem przemysłu lub instytucji pożytku publicznego. Dziekanat Wydziału Projektowego we współpracy z Biurem karier informuje studentów o aktualnych konkursach, których oferty wpływają do Akademii. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi w zakresie konkursów dla studentów prowadzone jest na podstawie umów i regulaminów konsultowanych przez biuro organizacyjno-prawne Akademii w celu ochrony praw każdej ze stron umowy (załącznik – dobre praktyki, przykłady realizowanych projektów we współpracy w ramach realizacji programu kształcenia na kierunku wzornictwo).
Zaleca się wygospodarowanie dodatkowych funduszy na rzecz prężnie działających Kół Naukowych.	Zalecenie zostało zrealizowane. Budżet samorządu studenckiego został znacząco zwiększony. Dodatkowo Władze Wydziału Projektowego wspierają działalność kół naukowych w działaniach naukowych pod względem merytorycznym, organizacyjnym i finansowym. Zostali wyznaczeni opiekunowie kół spośród nauczycieli akademickich, którzy pomagają w organizacji konferencji, warsztatów, wykładów autorskich (np. konferencja Design&Research, warsztaty: Przyjdź na warsztat <i>Uporządkuj swoje myśli</i>, symposium <i>upDate – aktualizacja systemu projektowania</i>, wystawa: <i>upCycling</i>). Wszystkie wydarzenia były współfinansowane ze środków Wydziału Projektowego.
Zaleca się Uczelni jak najszybsze powołanie komisji dyscyplinarnych dla studentów, określonych w art. 213 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.	Zalecenie zostało zrealizowane. Uchwały Senatu Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach z dnia 30 maja 2017 r. (nr 20/2017; 21/2017; 22/2017; 23/2017) powołują składy osobowe komisji dyscyplinarnych odpowiednio dla studentów oraz doktorantów (są to komisje dyscyplinarne oraz odwoławcze komisje dyscyplinarne) powołane na kadencję 2016-2020.
Jako drobne niedogodności w wyposażeniu sal studenci wymienili: brak umywalk w salach malarstwa oraz brak odpowiedniej liczby gniazdek na korytarzach w budynkach Akademii. Wobec braku świetlicy, pomieszczenia socjalnego, który studentom doskwiera, muszą oni często spędzać czas na korytarzach, na których jednak znajduje się niewystarczająca liczba gniazdek elektrycznych.	Zalecenie zostało zrealizowane. Potrzeba utworzenia pomieszczenia dla studentów do pracy zespołowej i indywidualnej została dostrzeżona przez Władze Wydziału. Studenci kierunku wzornictwo w ramach pracy dyplomowej przeprowadzili analizy i badania potrzeb studentów (w trybie warsztatowo-partycypacyjnym). Na ich podstawie wypracowali koncepcję organizacji pracy oraz wyposażenia pokoju studenckiego. Projekt został wdrożony we współpracy z Kołem Naukowym Wzornictwa w sali 102, w budynku przy ul. Raciborskiej 37.